

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. november 2.

bb 1. több mint 30 ezer részvevő a budapesti művészeti hetek rendezvényein - fodor lajos igazgató nyilatkozata

i nn/fk um hi cz.

1973.november 2.

elkészült a gyorsmérleg az idei budapesti művészeti hetek rendezvény-sorozatáról. mint fodor lajos, a seregszemle igazgatója elmondta az mti munkatársának, szeptember 24. és október 26. között 224 rendezvényre került sor a centenárium tiszteletére. az érdeklődő fővárosi és külföldi közönség több, mint 30 koncertet, 12 opera-ballett estét, 71 színházi előadást láthatott. a programban szerepelt még 63 filmemutató, 29 rádiós ujdonság, 22 tv-produkció és 9 kiállítás is. a seregszemlén csaknem 3 ezer művész működött közre, közülük mintegy 350-en érkeztek határainkon túlról.

az idei budapesti művészeti hetek bebizonyították - hangsúlyozta fodor lajos -, hogy a főváros művészeti intézményei, művészeti együttesei egyre inkább magukénak érzik a seregszemlét, fokozottan részt vesznek a programok kialakításában. az idei őszi fesztiválon sikerült megteremteni budapest és a vidék harmónikus kapcsolatát, bebizonyítani, hogy nem távol szakadnak a főváros és a megyei városok művészete között. a művészeti hetek előadásai, bemutatói szemléletesen bizonyították, hogy mindaz, ami a magyar kulturális életben jelentős, valamilyen módon az elmúlt száz év eredményéhez kapcsolódik, hiszen ennek az időszakhoz fűződik a régebbi korok, sőt a népművészet újjáélesztése is.

/folyt.köv./

- 1 -

M

bb 1./ több mint ...folyt./um

a statisztika megállapítja, hogy a budapesti zenei hetek rendezvényein 49 magyar muzsikus 151 műve csendült fel, több mint 31 ezer főnyi közönség előtt. a választékban hét ősbemutató, két magyarországi bemutató és egy budapesti bemutató szerepelt. emlékezetes sikere volt ránki györgy, szőlősy andrás és dávid gyula a centenárium tiszteletére írt új zeneművének. ugyanakkor 84 külföldi komponista 154 szerzeményét is hallhattuk, amelyek közül 21 most hangzott el először magyarországon, beleértve a film- és tv-játékok kísérő zenéjét is. az idei művészeti heteken 27 táncjátékot láthattunk, ezekből 12 ősbemutató volt. szakmai körökben és a közönség előtt is nagy érdeklődést keltett a nederlands dans theater három elődása.

a színházi események közül kétségtelenül a legnagyobb elismerést a moszkvai vahtangov színház madách színház-beli vendégjátéka aratta „a puskás ember”, és a turandot hercegnő bemutatásával. érdekes színpoltként könyvelte el a szakma a görög nemzeti színház produkcióját. egyébként 34 magyar színházi előadás köszöntötte a születésének 100. évfordulóját ünneplő budapestet, amelyek közül kettő ősbemutató volt, öt pedig vidéki színházak budapesti bemutatója. a külföldi drámairodalmat husz alkotás képviselte, amelyek közül kettő volt magyarországi, kettő pedig budapesti bemutató. a színházi előadásokat a gyorsmértleg tanúsága szerint 33,750-en tekintették meg.

a filmprogram 43 alkotás között választhatott a közönség. a magyar filmgyártást egy ősbemutató is képviselte: szabó istván „tüzoltó utca 25.,” című produkciója.

- a budapesti művészei hetek programjának összeállításakor továbbra is egy-egy téma köré kívánjuk csoportosítani az eseményeket - folytatta nyilatkozatát fodor lajos. - az eredményekre irányított élesebb reflektorfényvel, a közérdeklődés felkeltésével ösztönözni és frissíteni kívánjuk művészeti életünket. a jövő évi tematika a művészet és az ifjúság sokoldalú kapcsolatát állítja középpontba. eleinte attól tartottunk, hogy ez a választás szűk keretek közé szorítja a rendezvénysorozat műsorát, de a művészekkel, az intézmények vezetőivel folytatott eszmecsereken megállapítottuk, számos érdekes lehetőség vár még feltárára. a jövő évi művészeti hetek rendezvény-sorozatának tervezésével párhuzamosan már most zajlik az 1975. évi program előkészítése is; akkor ünnepeljük majd a felszabadulás 30. évfordulóját, s ez kitűnő lehetőséget teremt az elmúlt három évtized művészi eredményeinek áttekintésére is. /mti/

--

- 2 -

bb 2. chopin-émlékversenyt rendez pest megye

vid/nö/mné um fm cz

1973. november 2.

pest megye kilenc állami zeneiskolájában és öt kihelyezett tagozatán megkezdődtek az előkészületek a chopin emlékversenyre. a vetélkedőre 136 zeneiskolai növendék és zongoraszakos tanár jelentkezett. a három kategóriába sorolt versenyzők január-februárban elődöntőn mérik összet tudásukat. a döntőt az abonyi bihari jános állami zeneiskolában májusban, a lengyelország új-jászületésének 30. évfordulója alkalmából rendezett ünnepegek keretében, chopin halálának 125. évfordulója esztendejében tartják.

a kezdeményezés tavaly az abonyban megtartott magyar-lengyel barátsági esten fogalmazódott meg. ott vetődött fel, hogy a két nép baráti kapcsolatainak további erősítését, egymás zenekultúrájának mélyebb megismerését jól szolgálná egy chopin zongoraverseny rendezése. a javaslatot nagy örömmel fogadták a barátsági est lengyel vendégei. hamarosan megkezdődtek a tárgyalások, amelynek eredményeként a hazafias népfront, az abonyi zenebarátok köre, a budapesti lengyel kultúra és az orbis idegenforgalmi iroda védnökségével, abonyban október végén meghirdették az emlékversenyt. a megnyitó ünnepeken résztvett wiktör weinbaum, a varsói chopin-ról elnevezett zenei társaság főigazgatója is, aki felajánlotta segítségét a verseny lebonyolításához és ahhoz, hogy pest megye lakossága még jobban megismerhesse a zenetörténet nagy géniuszának munkásságát. a verseny legjobbjait értékes díjjal jutalmazták. mindhárom kategória első és második helyezettje az orbis vendégeként lengyelországi utazáson vesz részt, ahol a győztesek hangversenyt adnak majd. a harmadik helyezettek a hazafias népfront által felajánlott díjat kapják. /mti/

bb 3. fürdő-történet poharakon

vid/um kz cz

1973. november 2.

dr. debrőczy tibor, a balatonfüredi szívkórház igazgató főorvosa 20 év alatt több mint 150 diszes, balatonfüreddel kapcsolatos poharat és porcelántárgyat gyűjtött össze. gyűjteményének első darabja az a herendi porcelán-tál volt, amelynek festett disze a 100 évvel ezelőtti balatonfüredet ábrázolja. később kerültek a tulajdonába olyan üvegtárgyak, -főleg poharak - amelyeknek mintája, diszitése kultur-és településtörténeti szempontból érdekes. a balatonfüredi savanyúvíz-forrásnál a múlt század végén a fürdőtelep vendégei különféle ivópoharakat használtak. közülük is sok szerepel a gyűjteményben. /mti/

- 3 -

w

4. ingázási övezet-határ: átlagosan 33 kilométer - a legtöbb bejáró a szállításban és hírközlésben dolgozik

i hi/gg um cz

1973. november 2.

mintegy 180 000-rel növelik az „ingázók”, a fővárosi munkahelyek dolgozóinak létszámát. - állapították meg a budapesti munkaügyi szervek. a fővárosba naponta bejárók száma ugyan valamivel meghaladja a 200 000-et, viszont mintegy 24 000 felnőtt budapesti lakost a környékbeli településekhez köt a hivatása, munkája, egyébként budapest szempontjából az ingázásnak azért van jelentősége, mert a fővárosi munkahelyek száma lényegesen - 13-15 százalékkal - meghaladja a budapestlakó dolgozók számát. a különbséget a vidékről - főleg a főváros vonzási körzetéhez tartozó, ugynevezett agglomerációs övezetből - bejárók fedezik. a felmérések szerint a lakóhelyük és a munkahelyük közötti átlagos távolság körülbelül 33 kilométer, ami azt jelenti, hogy mindegyik ingázó naponta 2-3 órát tölt vonaton, vagy autóbuszon.

a tapasztalatok szerint a vidéki népesség fővárosba áramlása az utóbbi évtizedben tovább gyorsult. a felköltözni szándékozik jelentékeny része azonban nem tud budapesten letelepedni, más részük nem is akar teljesen felhagyni a vidéki életmóddal, így sokan a főváros környékén „ütnek sátrát”, s budapestre járnak dolgozni. egy részük ugynevezett időszakos ingázó, akinek az állandó otthonán kívül a munkahelye szerinti községben, vagy városban ideiglenesen bejelentett lakása is van, s hetenként, vagy kéthetenként jár csak haza. az ilyen távolsági ingázók száma budapestben jelenleg mintegy 80 000.

a megfigyelések szerint a főváros környéki agglomerációs települések dolgozóinak körülbelül 40 százaléka ingázik, egyes helyeken ez az arány meghaladja az 50 százalékot. közülük igen sokan az iparban helyezkedtek el. a népgazdasági ágak közül a szállításban és a hírközlésben a legnagyobb - 34 százaléka - az ingázás aránya. a fővárosba naponta bejáró dolgozók kétharmada férfi, egyharmada nő. az utóbbi tíz esztendőben a női ingázók száma másfélszeresére nőtt, a férfiaké viszont csak 3 százalékkal emelkedett. az utóbbiak arányának szerényebb növekedését a főváros környéki települések iparosodása magyarázza, ezeken a helyeken - például szigetszentmiklóson, dunakeszin, százhalombattán - stb - sok ezer férfi dolgozó talált a lakóhelyén vagy annak közvetlen közelében munkát. /mti/

- 4 -

bb 5. felújítják a nagycenki parkerdőt és a 220 éves hársfasort

vid/fm-ju -cz

1973. november 2.

a soproni tanulmányi erdőgazdaság tervei szerint nagycenken a kastély rekonstrukciójával egyidőben felújítják a parkerdőt és a híres hársfasort is. a széchenyi család egykori kastélyában berendezett közlekedési múzeumnak a megnyitás utáni egy hónap alatt máris harmincezer látogatója volt. a nyugat-magyarországi idegenforgalom egyik leglátogatottabb központjává vált egykori széchenyi-kastély parkja azonban a jelenlegi állapotában nem fogadhatja a látogatókat, pedig nemcsak ritkaságszámba menő fafajtái, hanem méretei révén is vetekszik az arborétumokkal.

a parkot uralják a platánok és a fenyők, amelyeket az 1800-as években telepítettek. a főkapuval szemben nyílik a 2,6 kilométer hosszú híres hársfasor. az 1754-ben telepített 645 darab kislevelű hársfából ma már csak 453 él, de ezek is „kezelésre”, szorulnak. a soproni tanulmányi erdőgazdaság szakemberei tervet készítettek a híres hársfasor megmentésére. az egészségesebb egyedek terméséből magvakat gyűjtöttek és az ebből nevelt csemetékkel fogják pótolni a hiányzó fákat. /mti/

--

bb 7. évadzárás a fővárosi nagycirkuszban

i nn/mm-ju hi -cz

1973. november 2.

november 11-ig tartanak előadást a fővárosi nagycirkuszban. eddig a dátumig tekintheti meg a nagyközönség a „nők a porondon”, nagysikerű produkciót, amely után december 20-ig az elhalasztott „nyári szünet”, következik. december 20-tól február végéig vendégszerepel a városligetben a willy hagenbeck cirkusz, amely a világ legjobb társulatai közé tartozik. a leginkább állatairól híres cirkusz 130 lakó- és állatszállító kocsi-val járja a világot. a produkciók zavartalanságáról több mint 200 műszaki dolgozó gondoskodik. gerhardt braune főidomár „parancsnoksága alatt”, pedig 200 állat készül szerepére.

/ folyt. köv. /

MF

- 5 -

bb 7. / évadzárás ... 1. folyt./-ju

budapesti műsoruk 11 különleges artistaszámból és rengeteg állatszából áll. többek között láthatjuk öt kiselefant, nyolc póni, kilenc ló, számos csimpánz idomítását, valamint egy humoros orosz- és tigris produkciót. az artista-műsorból kiemelkedik tito rayes spanyol fejevessúlyozó, a hassani truppe neves arab ugrócsoport, a két matlas hordóugró produkciója. a humorról spanyol bohóctrió gondolkodik. / mti/

--

bb 8. közetgyűjteményt kapnak a komárom megyei iskolák

vid /kz-ju -cz

1973. november 2.

eredményesen zárult az a nagyszabású ásvány- és őslénytani akció, amire a tatabányai művelődési központ barlangkutatói és a tatabányai bányamentők vállalkoztak. a ,, televíziót minden iskolának,, országos méretű mozgalom mintájára még a nyár elején elhatározták, hogy ásvány-, közet- és őslénytani gyűjteményeket ajándékozzák meg a megye általános és középiskoláit. felhívásuk nagy visszhangra talált: eddig 60 iskola jelentette be, hogy igényt tart a természettudományos oktatást segítő szemléltető eszközökre.

a vállalat teljesítésére a barlangkutató- bányászkollektíva az elmúlt néhány hónap alatt gyűjtőutakat szervezett az ország különböző tájaira. elhagyott bányákat kerestek fel, bejárták a hegyvidékek lelőhelyeit. a gyűjtőutak során mintegy négyezer kilométert tettek meg a kutatógárda tagjai és legalább száz iskola számára elegendő ásványt, vulkáni és üledékes közetfajtákat, ércásványokat, őskövületeket gyűjtöttek össze. a körülbelül két tonna anyagot most rendszerezik, s úgy tervezik, az első szállítmányokat január elején kiküldik az iskoláknak. az ajándékok elkészítésébe mások is bekapcsolódtak, ugyancsak társadalmi munkában. a tatabányai ötvös gimnázium diákjai például a csomagolásban, címkézésben vesznek részt. a komárom megyei nyomda dolgozói a feliratokat, a magyarázó szövegeket készítik el. /mti/

--

- 6 -

bb 6. vízügyi skanzen

vid/kz/mmé-ju -cz

1973. november 2.

védelem alá helyezték a közép-tiszavidék értékes vízügyi emlékeit. a már összegyűjtött, s a továbbiakban felkutatott anyagból szólnok határában - a tiszta ugynevezett milléri holtágán - alakítják ki az alföld első vízügyi skanzenjét. a múlt századbéli és a századeleji vizgazdálkodás, illetve ár-védelem eredeti emlékei mellett itt lesznek majd láthatók azok a tiszta ii. vizlépcső környékéről származó vízügyi emlékek is, amelyek annak megépítése után váltak feleslegessé. s skanzen első részlegét a tervek szerint 1975-ben nyitják meg. /mti/

--

bb 9. mitől piros a fűszerpaprika? - a szinképződés okait keresik a kalocsai kutatók

vid/kz-ju -cz

1973. november 2.

érdekes téma foglalkoztatja a kalocsai fűszerpaprika kutató állomás nemesítőit. arra keresnek választ, hogy mitől piros a mindennapi életezítő, a fűszerpaprika? ez a növényélettani folyamat egyébként világszerte foglalkoztatja a genetikusokat, márcsak azért is, mert ez adja a termék piaci értékét. ezzel kapcsolatban a tudomány számára sokkal fontosabb a szinhez kötődő organikus anyagok léte, amelyek felhasználásával az orvostudomány is kísérletezik. az életműködéshez szükséges hatóanyagok közül az a-b-c-k-, és az igen ritka p-vitamint tartalmazza a paprika. festékanyaga kimutathatóan 30 féle színkompozíciója. található benne sárga, barna, s a vörös szín számos árnyalata. a szinképződés kialakulásának ismeretében nemcsak genetikai módszerekkel-kereszteléssel, szelektálással - hanem más úton is befolyásolhatják a fűszernövény színfelhalmozódását, amelyre az eddigi megfigyelések szerint külső tényezők is hatással vannak. a fiziológusok vizsgálatai szerint például a talaj tápanyagforgalma, s a napenergia is közrejátszik ebben. a külső tényezők hatása közül a legérdekesebb az utóérés folyamata. a leshedett csövekben hat hét elmultával fejeződik be a biológiai élet. ez idő alatt, miközben vizet párologtat el, tovább növekszik a paprika cukortartalma és festékanyaga. a laboratóriumi mérések szerint kilónként 2-3 grammal növeleto ilymódon a festékanyag-tartalom. jövőre genetikusok és fiziológusok együtt folytatják az ilyen rányu kutatásokat kalocsán. e célra új klimaházat építenek az intézetben. /mti/

--

- 7 -

bb 10. december 2-15: téli egyetem harkányban

vid/fm-ju -cz

1973. november 2.

egy hónap múlva - december másodikán - ötödször nyitja meg kapuit a tít téli egyeteme harkányban. hazánkban ez az egyetlen nemzetközi téli egyetem, s látogatottsága ma már vetekszik a nagyhirű nyári egyetemünkével. számos olyan hazai és külföldi vendég van ugyanis, aki érdeklődik a tít ismeretterjesztő programjai iránt, ám a nyári egyetemekre valamilyen oknál fogva nem tud eljutni és így a téli egyetemen vesz részt. harkány ideláts hely az ilyen jellegű téli rendezvény számára. a híres termálvízű fürdőhely kellemes pihenést és strandolást nyújt a vendégeknek, környéke pedig bővelkedik természeti szépségekben, történelmi nevezetességekben és kulturális értékekben. a két hetes program ily módon megoszlik: a vendégek rendszeresen élvezhetik a 62 fokos rádióaktív vizet, sőt a rászorulóknak gyógyfürdő-kurában is részeseülhetnek és emellett előadásokat hallgatnak, filmeket néznek, kirándulásokat tesznek. ellátogatnak pécsre, siklóra és szigetvár híres végváraiba, felkeresik az abaligeti cseppkőbarlangot és a vilányi borvidéket. a téli egyetem előadás-sorozatában minden alkalommal kiemelt helyet öglalnak el a ii. világháború eseményei, tekintettel arra, hogy a közelben - a dráva mentén - heves csaták zajlottak le 1945-ben. harkányban előadások hangzanak majd el a drávai felszabadító hadműveletekről és a hallgatók ellátogatnak az ütközőtek színhelyére is. 1968 óta állandó résztvevői a téli egyetemnek azok a szovjet és bolgár veteránok, akik annakidején itt küzdöttek a fasiszta megszállók ellen. közülük többen az idén is ellátogatnak harkányba. /mti/

--

bb 11. saját zsebére dolgozott az üzletvezető

i bc/tm-ju hi -cz

1973. november 2.

a xviii. kerületi kavicsbánya borozó vezetőjeként sorozatos visszaéléseket követett el orr jános 29 éves budapesti lakos. az önelszámoló rendszeren működő üzlet bevételét naponta kellett postára adni a vállalati központ részére. a bevételekből kisebb-nagyobb összegeket rendszeresen visszatartott, a pénzt elkölcsönözte, s több hónap leforgása alatt jelentős kárt okozott. a hiány egy részét úgy próbálta leplezni, hogy hamis adatokat tüntett fel az ellenőrző leltár alkalmával. a társadalmi tulajdonban okozott kár egy részét leleplezése után megtérítette.

a xviii-xix. kerületi bíróság orr jánost sikkasztás és csalás büntetésért egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre és 6000 forint pénzbüntetésre ítélte, ezen kívül kötelezte, hogy mintegy 48.000 forint kártérítést fizessen a vendéglátóipari vállalatnak. /mti/

--

- 8 -

NA

bb 12. házgár, traktor, színes tv - egymilliárd rubel értékű szovjet áru magyarországnak

t jf sb sl gg ie bh -cz

1973. november 2.

a szovjetunióból származó importunk az idén megközelíti az egymilliárd rubelt. ennek mintegy kétharmada energiabázisunk, kohászatunk és több más, fontos ágazat számára biztosítja az alapanyagot és félkész árut. ugyanakkor több százmillió rubel értékű gépipari termék és egyéb készáru is érkezik, amely szinte valamennyi népgazdasági ágazatban korszerűsíti a termelést, bővíti a közszükségleti cikkek választékát.

/ a lakosság közvetlen ellátására

például az idén 66 millió rubel értékű áru érkezik, s ezzel a részünkre közszükségleti cikkeket szállító országok között a szovjetunió került az első helyre. eddig az ndk szállította magyarországra a legtöbb fogyasztási cikket, s bár az ndk szállítványai is tovább fokozódtak, a szovjetunióból származó import ennél jóval nagyobb mértékben, egy év alatt 15 százalékkal nőtt. erőteljesen érezteti hatását a zsiguli-kooperáció, amelynek segítségével 1971-ben 19 500, tavaly 30.800, az idén pedig már 38 000 szovjet személyautót vásároltunk. kevésbé ismert, hogy óriási mértékben növekszik a szovjet kerékpárok népszerűsége, különösen amióta azoknak az árát az idén leszállították. összesen 80 000 szovjet kerékpár érkezik az idén, s mivel az igény ennél is nagyobb, a jövő évi kontingensben már 100 000 kerékpárnak az importjáról intézkednek.

a magyarországi építőanyag ellátás javításában is erőteljesen besegít a szovjetunió: az idén 450 000, jövőre pedig előreláthatólag félmillió tonna cementet szállít, amit a kiskereskedelem hoz forgalomba. az új lakások felszereléséhez, korszerű háztartási gépekből is szinte ugrásszerűen növekszik a szovjetunióból származó import. az idén 25 000, jövőre 80 000 szovjet porszívó kerül magyarországon forgalomba, különféle háztartási villamos-készülékekből jövőre megduplázódik az idei 400 000 rubeles import.

a szovjet gyártmányú színes televízió hazánkban a legújabb cikkek közé tartozik, az idén 1000 példány érkezik, de ez a kereslethez képest igen kevés. magyar és szovjet illetékesek most arról tárgyalnak, hogy jövőre 7 000, 1975-ben pedig már 12 000 szovjet színes tv-t hozhasson forgalomba a magyarországi belkereskedelem. jövőre forgalomba hoznak 25 000 szovjet vilányborotvát, 130 000 karórát, igen sok fényképezőgépet és sok egyéb rendkívül kelendő terméket. a normál külkereskedelmi forgalom kivül a belkereskedelmi választékcseré is bővül, amely az idén mindkét oldalról elérte a hárommillió rubelt.

/folyt. köv./

8.20 bh

- 9 -

16.000

bb 12./házgyár, ... folyt./ bh

tárgyalások vannak folyamatban a két ország belkereskedelmének még szorosabb együttműködéséről, s valószínűleg rövidesen létrejön a magyar és a szovjet belkereskedelem első öt-éves műszaki-tudományos együttműködési megállapodása, amely még jobban összehangolja majd a két ország belkereskedelmének munkáját, és segít abban, hogy a kölcsönös szállítások mindig lépést tartsanak a vásárlók igényeivel.

a lakásprogram

megvalósítását segítik a három épülő házgyárunkhoz idén vásárolt szovjet berendezések. az ország immár tíz éves házgyári hálózatának kialakításához mindvégig a szovjetunió szállította a legfontosabb, korszerű berendezéseket. a szovjet szakemberek megkülönböztetett figyelemben részesítették a magyar tervezők kívánásait, s így a szovjetunió egyedül magyarországnak adott olyan házgyárakat, amelyeknek paneleiből nemcsak öt, hanem tízszintes lakóházakat is össze lehet szerelni. jelenleg az országban működő hat szovjet házgyár termékeiből évente csaknem 19 ezer új otthon épül. így az állami lakásépítésben minden második új otthon korszerű, paneles lakás.

a magyar és a szovjet szakemberek közösen dolgoznak a házgyári módszer továbbfejlesztésén is. így a most épülő negyedik budapesti, valamint a kecskeméti és a veszprémi ,, lakásgyárhoz,, a szovjetunió már olyan berendezéseket szállít, amelyekkel az eddiginél 40-160 centiméterrel szélesebb szobák építhetők a panelekből. kilenc magyar tervezőintézet és több budapesti és vidéki házgyár tart fenn szoros kapcsolatot a szovjet szakemberekkel. e gyümölcsöző együttműködéssel került sor a legrégebb hazai házgyárak rekonstrukciójára is.

a korszerű építésmódok fejlesztésében kialakított együttműködést bővítik most a könnyűszerkezetes építési módszer elterjesztésében. gyártási munkamegosztással teremtenek kedvező lehetőségeket e fejlett módszer széleskörű alkalmazásához. tárgyalásokat kezdtek például arról, hogy a szovjetunió széles tápu acéltartókat és műanyaggal bevont acélszerkezeteket, magyarországon pedig alumíniumszerkezetű ablakokat, ajtókat, kötőelemeket és komplett épületeket szállítsanak.

a mezőgazdaság

Legnagyobb külföldi szállítója a szovjetunió, amely a szocialista országokból érkező összes gépek és felszerelések több mint 50 százalékát adja. a behozatal nagyságára jellemző, hogy 1973-ban kerekén egymilliárd forint értékű szállítmány érkezett a baráti országból

/folyt. köv./

8.30 bh

- 10 -

bb 12. / házgyár, 2. folyt./ bh

a külkereskedelmi joggal rendelkező agrotárszt szakemberei - akik állandó munkakapcsolatban állnak a szovjet szállítókkal, - a szovjet külkereskedelmet a legmegbízhatóbb külföldi partnernek tartják. ezt a hosszú évek alatt kialakult véleményt idén tovább erősítette, hogy a szovjet külkereskedelem nemcsak a vállalt kötelezettségeit teljesítette pontosan és időben, hanem kontingensen felüli szállításokkal is segítette a hazai mezőgazdasági termelőket. a szovjet gépimportról, a berendezések, felszerelések minőségéről, megbízhatóságáról jó véleménnyel vannak a hazai mezőgazdasági nagyüzemek szakemberei, akik gyakran még vásárlási szándékuktól is elállnak, ha nem jutnak hozzá szovjet típusú gépekhez, például az mtz 50-es traktorhoz. de igen keresettek a szovjet rizskombájnok és más felszerelések is.

a szovjet külkereskedelem idén a tavalyinál 500-zal több mtz 50-es erőgépet szállított. minden igényt kielégítettek a dt 75-ös lánctalpas erőgépből. 1973-ban először érkezett az országba nagyteljesítményű erdőszeti traktor, s a próbák során jól bevált a gyakorlatban. 105, azaz a tavalyinál csaknem kétszer több rizskombájn érkezett a szovjetunióból. a mezőgazdasági nagyüzemek 1360 új szk 4-es arató-cséplőgépet vettek át ebben az évben. jövőre a szovjet külkereskedelem megkezdte a még nagyobb teljesítményű, korszerű szk 5-ös arató-cséplőgép szállítását, és megérkeznek az első megnövelt teljesítményű mtz 80-as erőgépek is./mti/

--

bb 13. bővülő üzlethálózat és szolgáltatás - bérletrendszer bevezetését tervezi a ruhatisztító szövetkezet

i ol ol ie bh -cz

1973. november 2.

még az idén újabb boltokat nyit, felvevő fiókjainak számát rövidesen 110-re emeli a budapesti ruhatisztító szövetkezet. az okisz és a fővárosi tanács támogatásával 100 millió forintot fordít gépparkjának fejlesztésére, hogy tovább fokozhassa üzemeinek teljesítményét, amelyekben jelenleg naponta 7000 ruhát tisztítanak, 180 mázsa fehérneműt mosnak. a rekonstrukció során a vágó béla utcai telepen üzembehelyezték a kapható legmodernebb bőr- és szőrmetisztító berendezést. a vágó-utcában is dolgoznak már az új gépek, amelyek segítségével itt rövidesen megkettőzik az üzem teljesítményét. növelik a szekszárdi-uti tisztítótelep kapacitását is, - s mindemellett mindenütt új zuhanyozókat, öltözőt, ebédlőt építenek a dolgozók számára.

/folyt. köv./

8.40 bh

- 11 -

bb 13. /bővülő ... folyt./ bh

az év végéig megnyitják - a majakovszkij-utca 15 szám alatt a második vegytisztító szalont, ahol a megrendelő helyben várhatja meg, amíg a munka elkészül. az új lakótelepeken is bővítik a boltálózatot. a iii. kerületi zápor utcában a jövő év elején megnyílik az expressz mosószalon, amely ugyancsak helyben megvárható szolgáltatást nyújt a lakosságnak. új boltot nyitnak még a szófia-utcában, a várban, csepelen és épül a csángó-utcai lakótelep új fiókja is.

bővítik szolgáltatásaikat is. nemrégiben 30 boltot jelöltek ki a mostanában divatos bőrholmik tisztítására; bevezették a betétnélküli ágyhuzatkölcsonzást. a szövetséget vezetői most azt tervezik, hogy bevezetik majd a vegytisztítási bérletrendszerrel. négy kilogramm, legfeljebb 10 darab felsőruha alaptisztítása előreláthatólag 50 forintba kerül majd./mti/

--

bb 14. elektronikai alkatrészek spanyol exportra

i sz tr ie bh -cz

1973. november 2.

félmillió dolláros szerződést kötött az elektromodul spanyol cégekkel a barcelonai sonimag elektronikai szakkiállítás alkalmából. a megállapodás értelmében a magyar külkereskedelmi vállalat 1974-ben elektrolit-kondenzátorokat, ferriteket és mágneseket szállít spanyolországi megrendelőinek.

az elektromodul az idén vett részt harmadszor a barcelonai elektronikai és híradástechnikai berendezések és alkatrészek bemutatóján, s a magyar rádió-, televízió alkatrészek, valamint videoton hangszóró boxok nagy sikert arattak a kiállításon. így máris tárgyalásokat kezdtek a partnervállalatok egy másik szerződésről is, amelynek értelmében az elektromodul további több száz ezer dolláros tételben exportál elektronikai alkatrészeket a spanyol piacra. egyébként az elektromodulnak jelentős partnere spanyolország, ahol a vállalat exportforgalma egy év alatt 50 százalékkal nőtt./mti/

--

- 12 -

8.50 bh

12.500

bb 15. félmillió tonna brikett importból - tűzifa exportra

i sz tr ie bh -cz

1973. november 2.

- az idén tíz százalékkal több brikettet vásároltunk az ndk-ból, mint az elmúlt évben, és megfelelő mennyiségben importáltunk szenet a központi fűtéses lakások, a gázgyárak és a máv ellátására - tájékoztatták a lignimpex külkereskedelmi vállalatnál az mti munkatársát.

a lignimpex összesen 500 000 tonna brikettet rendelt az ndk-ból. ennek mintegy 80 százalékát már leszállították, és a hátralevő mennyiség is megérkezik még az idén. a felmérések és tapasztalatok alapján ez elegendő, problémák elsősorban a szétosztásnál adódhatnak, ha például egy-egy kemény téli időszakban akadozik a vasuti szállítás.

a vállalat körülbelül másfélmillió tonna vegyesfajtájú szenet is importált a szovjetunióból, Lengyelországból és cseh-szlovákiából. ezek a kőszénfajták magas kalóriatartalmúak, jól kokszolhatóak. a központi fűtéses lakások ebből mintegy 250-300 ezer tonna lengyel kőszén kapnak, körülbelül ugyanannyit, mint az elmúlt években, hiszen a lakosság szénfelhasználását visszaszorítja az olaj és a földgáztüzelés gyors elterjedése, és ma már a központi fűtésrendszereket sem szénbázisra építik ki.

a máv vasútvonalain gyors ütemben fejlődik a dieselesítés és a villamosítás. így ezen a területen is jelentősen csökkent az elmúlt években a szénfelhasználás. jellemző adat, hogy míg 1966-ban 770 000 tonna kőszén kellett a máv részére behozni, addig az idén már csak 150 000 tonnát.

a szénszükséglet nagyrészt a belkereskedelem ^{na} már a hazai termelésből is fedezni tudja, éppugy, mint a tűzifa-igényeket. nyolc-tíz éve még a lignimpex tűzifaimportra szorult, azóta az erdőgazdaságok bőven fedezik a hazai igényeket, sőt sz idén már 18 000 tonnányit exportáltak is olaszországba./mti/

--

- 13 -

9.00 bh

12.500

bb 16. megvizsgálták a termelőszövetkezeti vitás ügyek intézését vas megyében

vid kz bh -cz

1973. november 2.

vas megyei főügyészség megvizsgálta hogyan intézik a közös gazdaságokban a tagok és alkalmazottak fegyelmi, kártérítési és egyéb vitás ügyeit. a felmérés szerint a tsz-ekben másfél év alatt mintegy száz volt a fegyelmi büntetések száma. az eljárások az esetek többségében ittasság miatt indultak. a tsz-ek csak végső esetben nyulnak a fegyelmi eljárás megindításához, ugyanis más és más ráhatással igyekeznek a hibát vétő tagokat és alkalmazottakat megnevelni. a fegyelmi eljárások során és a kiszabott büntetésekkel csak ritkán szegték meg a törvényes előírásokat. ez, többek között, annak is köszönhető, hogy a szövetkezeti döntőbizottságok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. többségükben alaposan járnak el az eléjük került vitás ügyekben, jó döntéseket hoznak, a hatáskörrel rendelkezőket betartják. elvértve akadt csak egy-egy olyan döntés, amely sem jogpolitikailag, sem a tételes rendelkezéseknek nem felelt meg.

a felmérés leglényegesebb megállapításai azt mutatták, hogy a tsz-ekben a jogalkalmazás jogpolitikai elveinek a figyelembe vételével a szövetkezeti demokrácia érvényesülésével intézik a tagsági és alkalmazotti vitás ügyeket. a viszonylag kis számú fegyelmi és kártérítési ügy azt mutatja, hogy a közös gazdaságokban szilárdul a fegyelem és a közös vagyon tisztelete./mti/

--

bb 17. az időjárás egy hónappal előbbre jár - milyen idő várható a hét végére?

i sz tr bh -cz

1973. november 2.

közeledik a hét vége, s ilyenkor sokan várják a meteorológiai jelentés szombat-vasárnapi előrejelzését. milyen idő várható a hét végére, kirándulói idő lesz-e?

a hét eleje óta szokatlanul hideg hazánk időjárása. kontinensünk északi része felől hideg sarkvidéki levegő árasztotta el a kárpát medencét és szinte egész közép-európát. a szél is fokozatosan megerősödött, nyugatira, majd északnyugatira fordult. az igazi hideg levegő már szerdán ,,betört,, hazánkba. kevés felhő, mérséklődő szél, hajnali fagyok és néhány helyen ködök, napközben hűvös, de csendes, derült idő jellemezte a sarkvidéki eredetű légtömegek vonulását. /folyt. köv./

9.35 bh

- 14 -

bb 17. /az időjárás ... folyt./

csütörtökön hajnalban már országszerte mínusz 3 - mínusz 8 fokot mértek, sőt egyes helyeken mínusz 9 minisz 10 fokra zuhant a hőmérő higányszála. a többórás napsütés hatására még napközben sem melegedett afel a levegő plusz 4 plusz 6 foknál jobban.

s a csütörtök reggeli, kora-délelőtti időjárás nem változott pénteken sem. a korareggeli órákban mínusz 4 mínusz 10 fokig süllyedt a hőmérséklet országszerte. a leghidegebb az északkeleti megyékben volt, a legmelegebbet, mínusz 2 fokot pedig a déli országrészben mérték. az időjárás, tehát egy hónappal előbb jár, mert ezek a hőmérsékleti értékek általában a december 10- körüli időjárásra jellemzőek, e napokban tehát 5-7 fokkal a 100 éves átlag alatt vannak a nappali hőmérsékletek.

a meteorológiai szolgálat jövő kedd ^{közép} reggelig szóló táv-előrejelzése, párás, reggelenként ködös időt ígér. előreláthatólag a hét végétől valamelyest javul majd az idő, hiszen az éjszakai fagyok is gyengülnek, s napközben plusz 6 , plusz 10 fok körüli hőmérséklet várható. igaz, a szokásosnál, vagyis az évszaknak megfelelőnél hűvösebb lesz az időjárás továbbra is, de a csendes, napos idő bizonyára sok kirándulót vonz majd a hegyekbe, a hétvégi pihenőhelyekre./mti/

--

bb 18. hazaérkezett moszkvából a magyar békeküldöttség

t tf tr bh -cz

1973. november 2.

pénteken délelőtt hazaérkezett budapestre az a népes magyar küldöttség, amely élén kállai gyulával, az mszmp politikai bizottságának tagjával, a hazafias népfront országos tanácsának elnökével moszkvában résztvett a békeerők világkongresszusán.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent baranyai tibor, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese, csaba ferenc, a központi bizottság alosztályvezetője, bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, harmati sándor, az országos béketanács alelnöke, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, duschek lajosné, a szakszervezetek országos tanácsának titkára, miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, továbbá a külügyminisztérium, társadalmi és tömegszervezetek több más vezető képviselője. ott volt f.p. bogdanov, a magyarországi szovjet nagykövetség tanácsosa./mti/

- 15 -

9.45 bh

10/11/00

bb 19. somogy egészségügyi és szociális ellátásának helyzete, fejlesztésének távlati elképzelései

vid bh -cz

1973. november 2.

somogy egészségügyében új fejezetet nyitott a siófoki kórház és rendelőintézet, valamint a folyamatban lévő nagy- atádi kórház és rendelőintézet építése - állapította meg pénteken kaposvárott a somogy megyei tanács ülése, amely az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztésének távlati elképzeléseit is megvitatták. a számottevő fejlődés mellett azonban azt is megállapította a megyei parlament, hogy somogyban az egészségügyi intézmények zsúfoltsága nem enyhült, az ellátás még ma sem éri el a kívánt szintet. éppen ezért az állami és megyei támogatások mellett a jövőben még nagyobb energiát kell fordítani a helyi erők hasznosítására is. ezek figyelembevételével készült el a távlati fejlesztési terv irányelv, amelynek egyik legfontosabb célkitűzése: somogyban komplex járó- és fekvőbeteg ellátás fejlesztési program megvalósítása.

az 1990-ig terjedő elképzelések között szerepel a megyei és a marcali kórház rekonstrukciója. kiemelt figyelmet fordítanak a legsúlyosabb és életveszélyes állapotban lévő betegek életbetartását szolgáló ugynevezett intenzív betegellátó egységek létrehozására. új megyei rendelőintézetet építenek, siófokon, nagyatádon és marcaliban kialakítják a városi, járási ideg-elmebeteg, valamint az onkológiai gondozóintézeteket. a megyei és városi kórházakban koraszülött-pathológiás részleget alakítanak ki. szorgalmazzák az üzemi bölcsődék vállalati erőből történő építését, a házi gondozóhálózat fejlesztését. az öregek napközi otthonaiban a mindennapos nyitvatartást és a többszöri étkeztetés bevezetését tervezik. korszerűsítik a mentőállomások, a balaton parton helikopteres hydroplános légibeteg-szállítás megvalósítását irányozták elő. foglalkozik a terv a szakemberellátással, az egészségügyi dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításával is.

a fejlesztési elképzelések valóra váltásával somogyban 1990-re több mint 3500 kórházi ágy lesz, szanatóriumot hoznak létre Lengyeltötiben. jelentősen növekszik az orvoskörzetek és gyermekorvosi körzetek száma. a szociális otthonok befogadóképessége 1300-ra nő, míg a bölcsődéké 2200-ra. az öregek napközi otthonaiban kétezer arra rászoruló tudnak majd ellátni. az egészségügyi dolgozók létszáma a jelenlegi 5316-al szemben több mint nyolcezerháromszáz lesz, s ezek közül 983 orvos. a megyei tanácsülés határozati javaslatban utasította a végrehajtó bizottságot, hogy az 1990-ig terjedő fejlesztési terv kidolgozásával bizza meg az egészségügyi minisztérium szervezési tervezési és információs központját úgy, hogy az 1974. december 31-ig elkészüljön./mti/

10.15 bh

- 16 -

bb 20. élelmiszeripari reklámszakemberek tanácskozása

t jf mm bh -cz

1973. november 2.

a termelés fejlődésével a jövőben mindinkább kínálati pozícióba kerül az élelmiszeripar - mondotta dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmészügyi miniszterhelyettes az élelmiszeripari reklámszakemberek pénteken a mém-ben megrendezett tanácskozásán. az élelmiszerpiac szervezett befolyásolására, a fogyasztói kereslet megfelelő orientálására továbbfejlesztik a reklám és propaganda tevékenységet. a mém nemrégben felülvizsgálta a vállalatok ilyenirányú tevékenységét; a tapasztalatok alapján elhatározták, hogy a reklámokkal az eddiginél jobban felhívják a figyelmet a korszerű táplálkozás szükségessé- gére, s a nők második műszakját megkönnyítő, feldolgozott élel- miszerek nagyobb arányú fogyasztására. biztosítják azt is, hogy csak azokat a termékeket reklámozzák, amelyekből a szükséges árualapot megteremtették a gyárak. a reklámozás fejlesztésére kikérik a nőtanács, a fogyasztók tanácsa véleményét és szoro- sabbra fűzik az élelmiszeripari, valamint a belkereskedelmi reklámszakemberek együttműködését./mti/

--

bb 21. a máv új vezérigazgatója

mm bh - cz

1973. november 2.

pénteken délelőtt a kpm-ben dr. csanádi György közleke- dés- és postaügyi miniszter beiktatta hivatalába a magyar államvasutak új vezérigazgatóját, Urbán Lajos megbízott vezér- igazgatót. a beiktatáson megjelent Klézli Róbert az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője, Rödönyi Károly első miniszterhelyettes, Földvári László miniszter- helyettes, Gernyi Kálmán, a budapesti pártbizottság gazdaság- politikai osztályvezetője, Hajnal Györgyné, a VI. kerületi pártbizottság titkára és a kpm vezető munkatársai./mti/

--

10.35 bh

- 17 -

bb 22. a Lottó heti nyerőszámai

tm bh -cz

1973. november 2.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a rakamazon megtartott 44. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

16, 42, 71, 76, 90

/mti/

bb 23. tudományos ülés a fehérgyarmati kórházban

vid bh -cz

1973. november 2.

tudományos üléssel egybekötve fennállásának 10. évfordulóját ünnepelte pénteken a 260 ágyas fehérgyarmati kórház. 1963-ban kezdte meg működését. ez a dátum két szempontból is figyelemreméltó az ország egészségügyi hálózatának fejlesztésében. egyrészt, a csepeli rendelő intézet után ez volt az ország első, teljesen ujonnan épült kórháza, amelyet korszerű berendezésekkel szereltek fel. másrészt építészetileg itt már egy egységben, s egymáshoz kapcsolódva építették meg a kórházat és rendelőintézetet. mindezekon túl a tervezők és építetők jó munkáját mutatja, hogy az 1970. évi pusztító árvíz sem tett benne kárt, sőt, az árvíz veszély idején átmenetileg menedéket adott az ott rekedt lakosságnak is.

a péntek délelőtti ünnepségen dr. magyar jános, megyei főorvos köszöntötte az intézmény vezetőit, dolgozóit, majd dr. sánczi gyula, igazgató főorvos emlékezett meg az eltelt 10 év gyógyító munkájáról. a délutáni tudományos ülésen hat előadás keretében számoltak be az egyes osztályok gyógyító tevékenységében szerzett tapasztalatokról, eredményekről. /mti/

bb 24. rendőrségi hírek

tr bh -oz

1973. november 2.

a iv. kerületben a józsef attila utca és a leibstücker mária utca kereszteződésében nick ferenc 42 éves fürdőmester, budapesti lakos személygépkocsijával nekilütközött egy 20-as jelzésű autóbussznak. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül id. nick ferencné 66 éves nyugdíjas, és ifj. nick ferenc 11 éves tanuló budapesti lakosok a helyszínen meghaltak. / folyt. köv. /

11.25 bh

- 18 -

bb 24. /rendőrségi ... folyt./ bh

nick ferencné 37 éves előadó súlyos, életveszélyes, nick ferenc pedig könnyű sérülést szenvedett. a baleset oka: a személygépkocsi vezetője nem adta meg az elsőbbséget a jelzőtáblával védett útvonalon haladó autóbussznak, nick ferencet őrizetbe vették.

orfü és tekeres községek közötti útvonalon november 1-én rudolf jános 44 éves bolti eladó tekeresi lakos motorkerékpárjával nekilütközött az előtte azonos irányban haladó dosztop lajos 23 éves vonatkozó vezető, kovácsszénájai lakos által vezetett pótkocsis vontatónak. a baleset következtében rudolf a helyszínen meghalt. a vizsgálat szakértő bevonásával folyamatban van.

sáros község belterületén nyikos istván 23 éves gépkocsi vezető, székesfehérvári lakos személygépkocsival elütötte imre teréz 75 éves eltartott, sárosi lakos gyalogost. az idős nő olyan súlyosan sérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban.

örkény külterületén az 5-ös főútvonalon blaskovics jános 22 éves gépkocsi vezető, kecskeméti lakos egy pótkocsis tehérgépkocsival nekilütközött a vele azonos irányban közlekedő személygépkocsinak. az ütközés következtében a személygépkocsi áttért az uttest menetirány szerinti baloldalára, és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő sztipan barakovics 24 éves kórházi ápoló, jugoszláv állampolgár, pavonkúti lakos által vezetett és tulajdonát képező tehérgépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi utasa tuska istvánné, 46 éves eltartott makói, és anna barakovics kórházi ápoló, jugoszláv állampolgár, pavonkúti lakos a helyszínen meghalt, tuska istván és sztipan barakovics, valamint a jugoszláv gépkocsi további két utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. ok: blaskovics szabálytalan előzése. blaskovics jánost őrizetbe vették.

az uszodi egyetértés mezőgazdasági tsz kukoricatábláján dorusák józsef 23 éves géplakatos, uszodi lakos által vezetett és a fenti tsz tulajdonát képező tehérgépkocsi rakfelületéről menet közben le akart szállni nemes bálint 61 éves nyugdíjas, uszodi lakos, leesett és olyan súlyosan sérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban.

a monori erdő máv megállóban egy gyorsított személyvonat halálra gázolta izmán józsefné 49 éves segédmunkás monori-erdői lakost. a baleset oka izmánné a lezárt sorompót megkerülve haladt át a vágányon. /mti/

11.35 bh

- 19 -

bb 25. unesco-kiállítás nyiregyházán

vid fm bh -cz

1973. november 2.

a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskolán megnyílt az az unesco-vándorkiállítás, amelyen 36 tábló szemlélteti afrika plasztikai művészetét./mti/

--

bb 26. majakovszkij-émlékiállítás nyiregyházán

vid fm bh -cz

1973. november 2.

a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskola mszbt-tagcsoportja, orosz nyelvi tanszéke, kisz-szervezete és könyvtára rendezésében pénteken majakovszkij-émlékiállítás nyílt az intézetben a költő születésének 80. évfordulója alkalmából. a kiállítás sokoldalúan szemlélteti v.v.majakovszkijnak, a nagy szovjet költőnek pályafutását, irodalmi tevékenységét, a munkásságával kapcsolatos kritikai munkákat./mti/

--

bb 27. Ünnepek szegeden a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából

vid fm bh -cz

1973 november 2.

szegeden, a dugonics-téri központi egyetemi épület aulájában pénteken a szegedi józsef attila tudományegyetem oktatói és hallgatói megemlékeztek a nagy októberi szocialista forradalom közelgő évfordulójáról. dr. antalfy györgy egyetemi tanár, országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet.

a szegedi juhász gyula tanárképző főiskola hasonló ünnepséget a szegedi szabadság filmszínházban tartották meg. az évforduló jelentőségét dr. sipos sándorné főigazgatóhelyettes méltatta./mti/

--

- 20 -

11.55 bh

10.12.35

bb 28. 75 éves a vas megyei víz- és csatornamű vállalat

vid fm bh -cz

1973. november 2.

az ország egyik legrégebbi vízműve, a szombathelyi pénteken ünnepelte 75 éves fennállását. budapest után vas megye székelyhelye volt a második közművesített város hazánkban, sőt itt már 2000 évvel ezelőtt, a római korban is korszerű vízellátó rendszer működött. a kőszegi hegy forrásvizét a gravitáció elvén alapuló egyszerű vezetékrendszeren juttatták savariába. ez azonban a 445-ös földrengéskor a várossal együtt elpusztult. maradványai több helyen fellelhetők.

a háromnegyed évszázaddal ezelőtt épült vízhálózat hossza 19600, a csatornái 22400 folyómétert tett ki: 601 épület lakóit látta el a rendelkezésre álló napi 1700 köbméter vízzel. jelenleg 21400 köbméter a napi víztermelés, amely 350 000 folyóméter hálózaton jut el a fogyasztókhoz. a csatornarendszer hossza 95 000 folyóméter. a jubiléum vállalat 1962-től nemcsak szombathely, hanem vas megye további 8 víz és csatornaművét és tíz vízművét is irányítja, továbbá négy állandó és négy ideiglenes fürdő gazdája. összesen 110 000 ember közműves vízellátásáról gondoskodik.

a savaria filmszínházban rendezett pénteki jubileumi ünnepségen - amelyen megjelent dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke, illés györgy, az ovh elnökhelyettese, a társvállalatok több vezetője - simon jeno a vállalat igazgatója tekintett vissza a vállalat történetére, majd husz dolgozót kitüntettek és többeket megjutalmaztak.

a jubileumi ünnepség résztvevőivel ismertették a jobb ellátást szolgáló folyamatban lévő vas megyei vízműgyi beruházásokat. szombathely 160 millió forintos költséggel létesítendő regionális vízművet kap. a várostól 12 kilométerre lévő jóminőségű víznyerő helyről vezetékkel jut a víz a fogyasztókhoz. két ütemben készül el a rendszer. jelenleg az első ütem felénél tartanak. szennyvíztisztítót is kap a város, mégpedig olyan svéd égetéssel sziptechnológiával működő, amely egyedül az országban. bemutatták a szakembereknek a vállalat legjelentősebb fürdője, bük gyógyfürdő rendezési tervét is./mti/

--

- 21 -

12.30 bh

10.12.40

bb 29. televíziót ajándékoztak a szombathelyi cipőgyár szocialista brigádjainak véradói a betegeknek

vid fm bh -cz

1973. november 2.

bensőséges Ünnepséget rendeztek pénteken szombathelyen a vérellátó alközpontban. a szombathelyi cipőgyár hét szocialista brigádjának véradói televízióskészülékkel ajándékozták meg a megyei kórház haematológiai osztályának betegeit. a szocialista brigád tagjai a különleges véradásokért járó anyagi ellenszolgáltatásról lemondtak s ebből az összegből vásárolták meg a televíziót, amelyet ünnepélyesen adtak át az osztálynak./mti/

bb 30. majolika-kiállítás

t sb tm ie bh -cz

1973. november 2.

majolika-kiállítás nyílt pénteken a finomkerámiaipari művek apáczai csere jános utcai bemutatótermében. a városlódi majolika gyár legújabb teás-, moka-, és étkezéses, dísz- tárgyait, fűszertartóit és más háztartási majolika-edényeit mutatják be. a különböző színű mázzal újszerűen bevont vs modern formájú termékeket hét városlódi és herendi iparművész tervezte.

a kiállítást január 10-ig lehet megtekinteni - szombat és vasárnap kivételével naponta délelőtt fél 10-től délután 5 óráig./mti/

bb 33. szücs sándor néprajzkutató kitüntetése

vid fm bh -cz

1973. november 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki szücs sándort, a karcagi györfly istván nagykun múzeum nyugalmazott igazgatóját 70. születésnapja alkalmából. a neves néprajztudós több mint fél évszázadon át végzett kutató és gyűjtőmunkát a nagykunságban és a sárréten, nevéhez fűződik az ország egyik legértékesebb néprajzi gyűjteményének a megteremtése. a kitüntetést a szolnok megyei tanács székházában pénteken sipos károly, a megyei tanács elnökhelyettese nyújtotta át./mti/

13.50 bh

- 22 -

bb 31. időjárásjelentés

bh -cz

1973. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

hideg marad az idő

a skandináv-félsziget középső részétől közép-európán át a balkán-félszigetig mintegy 1200-1400 km széles magas légnyomású zóna húzódik. benne a leszálló légmozgások hatására általában kevés a felhő, a reggeli ködöktől eltekintve száraz hideg az idő. Európában ma reggel a ködöktől eltekintve száraz hideg az idő. ma reggel a kárpát-medencében borsodnádasdon mérték a leghidegebbet: mínusz 12-fokot. a szovjetunió európai területének északi és déli felén az alacsony nyomású légköri közpörmények erősen felhős, sokfelé csapadékos időjárást okoznak. a kárpát-medence időjárása a következő 36 óra folyamán is hideg marad.

házánkban csütörtökön derült száraz hideg idő volt. a sok napsütés ellenére a hőmérséklet napközben csak 3-8, fokig emelkedett. péntek hajnalra általában mínusz 2 mínusz 9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt derült, néhány helyen párák, hideg idő volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén plusz 1 és plusz 5 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1,8 fok volt, a százéves átlagnál 6,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szombat estig:

általában kevés felhő, száraz hideg idő. elsősorban a hajnali és reggeli órákban ködképződés. gyenge, napközben mérsékelt változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5 mínusz 10, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 3 - 8 fok között.

a duna vízállása budapestnél 164 centiméter. /mti/

13.00 bh

- 23 -

bb 34. új gyárat avattak berettyóujfaluban

vid fm bh -cz

1973. november 2.

pénteken berettyóujfaluban átadták rendeltetésének a bihari rész első nagy vasipari üzemét: a budapesti elzett fémlemezipari művek berettyóujfalui gyárat. az építkezést 1971 augusztusában kezdték meg, s a tervezett határidő előtt két hónappal már termel az első részleg. mintegy 270 millió forintba került a teljes építkezés, amely 1975-re fejeződik be. több mint kétezer munkást tudnak foglalkoztatni, s az első ütemben elkészült részlegben négyszázan kezdtek dolgozni. a berettyóujfalui új üzemben evőeszközöket gyártanak, s a későbbiek folyamán különböző méretű tűzoltókészülékeket, üzemanyagkannákat és sodronyárakat gyártanak.

pénteken molnár ernő, az elzett művek vezérigazgatója adta át rendeltetésének a berettyóujfalui gyár első részlegét. az avatáson megjelent hordósi józsef, a budapesti xiii. kerületi pártbizottság titkára, gurbán györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság titkára és tóth imre, a megyei tanács elnökhelyettese./mti/

--

bb 35. család- és ifjúságvédelmi hónap a törökszentmiklósi járásban

vid fm bh -cz

1973. november 2.

család- és ifjúságvédelmi hónapot nyitottak meg pénteken a szolnok megyei tanács törökszentmiklósi járási hivatalának nagytermében rendezett ankéttal. „a szocialista társadalomban legfőbb érték az ember,„ jelszóval rendezett járási eseménysorozat jelentőségét dr. rácz jános, a hivatal elnökhelyettese méltatta. „a család- és ifjúságvédelem időszerű feladatai a szocialista társadalom építésének jelenlegi szakaszában,„ címmel katonáné, dr. soltész mária, a legfőbb bíróság tanácsvezető bírójára tartott előadást.

fegyverneken, az öregek napközi otthonában dr. rusvai antal, a megyei tanács hetényi géza kórházának főorvosa tartott előadást az „öregség nem betegség,„ címmel. a hónap programjában szerepel a családtervezés témaköre, a családok egészségvédelme, az ifjúság egészségügyi helyzetének értékelése. tisztában a cigánylakosság körében tartanak egészségnevelési, felvilágosító előadásorozatot. /mti/

--
- 24 -

13.10 bh

161340

bb 36. öntözés

vid fm bh -cz

1973. november 2.

az elmúlt esztendőkhöz képest jelentősen növekedett a megöntözött terület hajdu-bihar megyében; a csaknem száz milliméteres csapadékhiányt mesterséges esővel igyekeztek pótolni a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok. erről adott számot pénteken a megyei operatív bizottság ülésén papp ferenc, a tiszántúli vízügyi igazgatóság vezetője. valamivel több mint 41 ezer hektár az öntözésre berendezett terület a hajduságban, s ténylegesen negyvenezer hektárra jutott el az éltető víz. több mint fél évnél hosszabb ideig tartott a mostani öntözési szezon: márciusban már a buzára szórták a vizágyuk a mesterséges esőt, szeptemberben pedig a cukorrépa, a lucerna- és az őzizárpa - földeken dolgoztak a gépek. azokban a gazdaságokban, ahol öntözték a buzát, nyolc-tíz mázsával több termett hektáronként, a kukorica pedig több mint tíz mázsával fizetett többet, mint a száraz művelésben. a vízügyi szakemberek a tavaszi hónapokban harminchat olyan gazdaságban végeztek ellenőrzést, ahol a korábbi esztendőkhöz alig hasznosították a berendezéseket és szaknácsaik, utmutatásaik alapján ez évben nagyobb területet kapcsoltak be ezeken a helyeken is az öntözéses gazdálkodásba. ebben az esztendőben huszonhárom gazdaságtól vontak vissza vízjogi-üzemeltetési engedélyt, tizenegy hajdusági nagyüzemnél pedig módosították az eredeti vízfelhasználási megállapodást./mti/

--

bb 37. a bioszférakutatás - környezetvédelem a soproni nyári egyetem programjában - 150 amerikai pedagógus jelentkezett a jövő évi kurzusra

vid fm bh -cz

1973. november 2.

a bioszférakutatás és a környezetvédelem hazai tudományos eredményeit ismertetik a jövő évben a soproni nyári egyetem hallgatóival - jelentették be pénteken a tudományos ismeretterjesztő frsutat győr-sopron megyei elnökségi ülésén. az eddigi programokban elsősorban falpari tudományos előadások szerepeltek. a 18. alkalommal megnyíló soproni nyári egyetemen, - a hagyományos témák mellett - helyet kap a nemzetközileg is rangos magyar környezetvédelmi kutatások és létesítmények ismertítése is. a profilbővülést és a tudományos témák körének szélesítését elősegíti, hogy a nyári egyetem rendezésében a soproni erdőszeti falpari egyetemmel együttműködik a készthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári kara és a győr-sopron megyei természetvédelmi bizottság. a tudományos program mellett a hallgatók győr-sopron megye két szép tájával - sopron környékével és szigetközével is megismerkednek. /folyt. köv./

--
- 25 -

161400

bb 37. /a bioszférakutatás - ... folyt./ bh

a tudományos programot ezenkívül színvonalas kulturális rendezvények - köztük orgonahangversenyek, muzeumlátogatások egészítik ki.

sopronban az érdeklődésnek megfelelően először szerveznek két kurzust: európai és amerikai. az egyetem rendszeres látogatóin kívül - akik általában európa nyolc-tíz országából érkeznek - az amerikai egyesült államokból 150 tagu pedagóguscsoport is bejelentette részvételét./mti/

bb 32. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
13 óráig

se bh -cz

1973. november 2.

1. fodor nyilatkozata
 2. chopin emlékverseny
 3. fürdő történet poharakon
 4. ingázás
 5. parkerdő nagycentenken
 6. vízügyi skanzen
 7. évadzárás a cirkuszban
 8. kőzetgyűjtemény
 9. a kalocsa fűszerpaprika
 10. téli egyetem harkányban
 11. saját zsebére dolgozott
 12. szovjet áruk
 13. ruhatisztító bérlet
 14. elektronikai alkatrészek
 15. tűzifa exportra
 16. tsz vitás ügyek intézése
 17. a hét vége időjárása
 18. hazaérkezett a békeküldöttség
 19. somogy eu-helyzete
 20. reklámszakemberek tanácskozása
 21. a máv új vezérigazgatója
 22. lottó
 23. tudományos ülés fehérgyarmaton
 24. rendőrségi hírek
 25. unesco kiállítás
 26. majakovszkij emlékkiállítás
 27. októberi ünnepek szegeden
 28. 75 éves a vas megyei vízmű
 29. tv-t ajándékoztak
 30. majolika kiállítás
 31. időjárásjelentés
 32. hírjegyzék
- /mti/

13.40 bh

Tólkó

- 26 -

bb 38. agrárszakemberek tanácskozása zalaegerszegen

vid fm bh -cz

1973. november 2.

a magyar agrártudományi egyesület zala megyei szervezete csütörtökön tisztújító közgyűlést tartott zalaegerszegen. egyúttal értékelték az egyesület öt évi munkáját is. a zalai mezőgazdasági szakemberek közgyűlésén résztvett dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese, aki agrárpolitikánk időszerű kérdéseiről tartott előadást./mti/

bb 39. alapköltészet i ünnepség csepel, királyerdőn

t gy tr zs bh -cz

1973. november 2.

csepel dinamikus fejlődő lakókörzetében, a királyerdőn építik fel a kerület új kulturális létesítményét, a politikai-művelődési és ifjúsági központot. az egyszerűen épített a kalocsai utca 230 szám alatt kap helyet; az építkezés színhelyén, pénteken alapköltészeti ünnepséget rendeztek.

ribánszki róbert, a xxi. kerületi pártbizottság első titkára az ünnepségen elmondta: politikai és művelődési szempontból egyaránt nagy jelentőségű, hogy a 25 000 lakosa királyerdő korszerű művelődési intézményi kap. a 23 milliós beruházás a fővárosi és a kerületi tanács anyagi támogatásával, továbbá a helyi kisz-fiatalok társadalmi segítségével valósul meg. a csepeli hagyományokhoz híven körbe összefogással teremti meg a kultúra, a művelődés, a politikai és gazdasági élet bázisát.

az intézményben 300 azonnali állás- és mozgóterem, klubhelyiségek, szakköri foglalkoztatók, két körzeti párttervezési helyiség, és több ezer kötetes könyvtár szolgálja majd a gyermekek, az ifjúság és a helyi dolgozók, s a pihenni vágyó idős emberek tartalmas időtöltését. az építkezést a tervek szerint 1975 tavaszán fejezik be.

az ünnepségen szövegírói után, a fővárosi tanács elnöke, somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkára, ribánszki róbert és kardos vilmos, csepel tanácselnöke helyezte el az alapító oklevelet az alapkövön./mti/

13.50

101420

- 27 -

bb 40. az ukrán vízgazdálkodási miniszter látogatása a kiskörei vízlépcsőnél

vid fm bh -cz

1973. november 2.

a hazánkban tartózkodó szovjet vízügyi küldöttség, - n.a. garkusa, az ukrán szszk meliorációs és vízgazdálkodási minisztere és a.pilipenkó, a kárpátmenti területi vízügyi igazgatóság vezetője - pénteken a kiskörei vízlépcsőnél tett látogatást. a vendégeket elkísérte dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke. hazánk legnagyobb mezőgazdasági beruházásáról, az alföld jelentős részére kiterjedő öntözőrendszeréről nagy illés, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője tartott filmvetítéssel illusztrált előadást. a küldöttség megtekintette a vízlépcsőt, az épülő erőművet, a vízminőségi laboratóriumot, majd hajókirándulást tett a folyószakaszon.

/mti/

--

bb 41 mintegy 30 milliós új egészségügyi létesítmény pécsen - átadták a baranya megyei kórház székházát

vid fm bh -cz

1973. november 2.

pécs új városközpontjában pénteken átadták rendeltetésének a baranya megyei kórház mintegy 30 milliós forintos költséggel létesített székházát. az eseményen megjelent dr. nagy józsef, az mkszmp baranya megyei bizottságának első titkára, a tanács a társadalmi szervek, az egészségügyi tudományos intézetek, valamint az ország más részein működő társintézmények képviselői.

dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes avató beszédében kiemelte, hogy az új létesítmény révén baranyában is megteremtették a közegészségügyi és járványügyi munka legfontosabb feltételeit. a beruházással egyidejűleg az állomás műszer- és készülékellátottságát is lényegesen javították. ezért az új intézetben a szakemberek hatékonyabban végezhetik a lakosság egészségvédelmével kapcsolatos teendőket. egyúttal lehetővé vált, hogy még szorosabb együttműködés alakuljon ki a klinikákkal a gyógyító és a közegészségügyi-járványügyi feladatok ellátása terén. konkrét programok alapján együttesen dolgozhatnak olyan fő problémák megoldásán, mint a foglalkozási betegségek megelőzése, a csecsemő-megbetegedések számának csökkentése.

a vendégek ezután megtekintették a hét szintes épületet, amelynek generáltervezője a pécsi tervező vállalat volt. a sugár-egészségügyi laboratóriumot az iparterv radiológiai osztálya tervezte, kivitelezője pedig a baranya megyei állami építőipari vállalat volt. /mti/

14.07 bh

Tóth

- 28 -

bb 42. átutazott budapestre a vdk párt- és kormányküldöttsége
t mm/sz6 szb zs -cz

1973. november 2.

pénteken utban hazafelé, átutazott budapestre a vdk párt- és kormányküldöttsége, amelyet pham van dong - a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke vezető s amelynek tagja nguyen duy trinh, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, külügy-miniszter is. a küldöttség látogatást tett a német demokratikus köztársaságban, a csehszlovák szocialista köztársaságban és az alban népköztársaságban.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren focs jeno, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, marjai józsef külügyminiszterhelyettes, oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes és dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese üdvözölte.

a küldöttség budapesti tartózkodása során focs jeno és pham van dong között testvéri légkörű, elvtársi megbeszélésre került sor.

a küldöttség átutazásakor a ferihegyi repülőtéren jelen volt nguyen manh cam, a vietnami demokratikus köztársaság, nguyen phu soai, a dél-vietnami köztársaság, v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete, valamint d. stamo, az alban népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 43. korszerű sertésfarmok Lengyelországnak

vid szb -cz

1973. november 2.

a lengyelországi szamocinban a tatabányai szénbányák szakemberei megkezdték az első magyar gyártmányú sertéstelepi szennyvíztisztító berendezés üzembehelyezését.

a magyar ipar jelentős segítséget nyújt a lengyel mezőgazdaság fejlesztéséhez, elsősorban az állattenyésztési program megvalósításához. az illetékes külkereskedelmi vállalat például korszerű sertésfarmokat szállít a lengyel vajdaságoknak. /folyt. köv./

14.18/szb

Tóth

-29-

bb 43. /korszerű... 1. folyt./-szb

az új állattenyésztő telepekhez a tatabányai szénbányáktól rendeltek meg a szennyvittisztító berendezéseket. Összesen 17 telep ilyen berendezésének a szállítására kötöttek szerződést a tatabányai vállalattal. a szakembereink irányításával kilenc gazdaságban - így például rokitkiban, cichawában és czerninben - már folynak a helyszíni szerelések, s közülük kezdtek most meg szamoczinban az első üzembehelyezését. az újrendszerű tisztítóberendezéseket a szénbányák saját szabadalma alapján alakította ki. alkalmazásukkal a sertésfarmok rendkívül szennyezett vizét úgy megtisztítják, hogy az így nyert víz egy részét a telepen újra felhasználhatják, vagy pedig beengedhetik a folyókba anélkül, hogy kárt okozna az élővizekben. ugyanakkor ezzel a technológiával értékesíthető trágyát is nyernek. /mti/

--

bb 45. megjelent a társadalmi szemle novemberi száma

zs szb -cz

1973. november 2.

a gazdaság és a politika összefüggéseit, egymásra hatását elemzi a folyóirat vezető cikkében pozsgay imre. népgazdaságunk egyik legfontosabb kérdését vizsgálja román zoltán tanulmánya, amelynek címe: „hogyan állunk a termelékenységgel?„ héthy lásjos és makó csaba „a marxista szociológia és a valóságfeltárás„ című írásában a szociológia társadalmi funkciójáról, feladatairól és felelősségéről értekezik, szembeszállva jónéhány ezzel kapcsolatos téves, hamis nézettel. faragó jeno cikke - sok tapasztalat felhalmozásával, jól hasznosítható tanácsok formájában - arról a problémáról szól: hogyan érvényesítik az alapszervezetek a párt vezető szerepét.

pártmunkásokkal készített interjút várkonyi margit arról, mit tesznek a kommunisták, a pártszervezetek a közoktatáspolitikai határozat végrehajtásáért. serény péter „intenzív, dinamikus, korszerűen„ című szemléjében szovjet folyóiratok cikkei alapján ad áttekintést arról, mi jellemzi, milyen problémák foglalkoztatják a szovjet gazdaságot az öt éves terv félidejében.

a folyóirat nemzetközi rovatában várnai ferenc a szocializmus erőivel nyíltan szembeforduló maoista pártkongresszus hátterét, belpolitikai és nemzetközi összefüggéseit elemzi. lászló-bencsik sándor egy munkásbrigád művelődési viszonyait mutatja be „műveletlenek-e a munkások?„ című tanulmányában. /mti/

14.30/szb

-30-

Tó/1505

bb 44. eladó több vas megyei műemlékkastély

vid bh -cz

1973. november 2.

több vas megyei műemlék kastély eladó - közölték pénteken szombathelyen a megyei tanács tervgazdasági bizottságának ülésén. a nyugati megye sajátosan gazdag építészeti emlékekben: 630 épület és építmény áll műemléki védelem alatt. a bizottság 49 kastély és kuria sorsát vizsgálta meg. e műtől örökölt épületek 62 százalékának helyzete rendezett - kollégium, általános iskola, különböző otthonok, üdülő, szálló, művelődési központ, múzeum működik benne - 16 százalékánál igényesebb helyi felhasználás szükséges, 22 százalékánál pedig új hasznosításra kell gondoskodni. a helyzet tehát nem a legjobb, amit súlyosbíthat hogy a kastélyok 39 százaléka felújításra szorul. különösen a községi tanácsok, termelőszövetkezetek kezelésében állók tűnnek gondatlannak. a legtöbb romosodó, elhanyagolt, környezetükben ólakat és egyéb zavaró, szennyező melléképületeket telepítettek. kettő - a csehimindszent-potyusztai mesterházy, valamint a mikosszéplaki mikos kastély - azonnal, további hat pedig a közeljövőben eladó.

a bizottság javaslatokat tett három, jelenleg nem megfelelő felhasználású kastély új rendeltetésére. javasolta továbbá, hogy ezután évente kötelező karbantartási felülvizsgálatokat végezzenek az épületeken és jelöljék meg azokat táblával, mivel több helyen nincsenek azonosítva. /mti/

--

bb 46. centenáriumi bélyegkiállítás

tm zs bh -cz

1973. november 2.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága és a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége - pest, buda és óbuda egyesülésének jubileuma alkalmából - centenáriumi bélyegkiállítást rendez. a kiállítás a budai várpalotában, a történeti múzeum kiállítási termében november 3-18-ig tekinthető meg. a kiállításon alkalmi postahivatal működik. /mti/

--

bb 48. vasil kati

tr st ie bh -cz

1973. november 2.

albán kereskedelmi miniszterhelyettes hazánkba érkezett és megkezdődtek az 1974. évre szóló magyar-albán kereskedelmi tárgyalások. /mti/

--

- 31 -

14.30 bh

Tó/1515

bb 47. szakszervezeti kitüntetések

t sl tm ia bh -cz

1973. november 2.

a szakszervezeti tagság politikai oktatásában elért eredményeikért a szot elnöksége tíz aktivistának a szakszervezeti munkáért kitüntetés arany fokozatát, husznak az ezüst fokozatot, adományozta, további tizen pedig a szakszervezeti propaganda munkáért oklevelet kapták.

a szot jutalomban részesítette a szakszervezeti információs munkában legjobb eredményt elért aktivistákat is.

a kitüntetőket és a jutalmakat péntek délután adták át a szot székházában./mti/

bb 49. a szovjetunió külkereskedelmi minisztériumának szakértői munkacsoportja

tr sl ie bh -cz

1973. november 2.

pénteken elutazott budapestről. a szovjet szakértők az 1974. évi magyar-szovjet áruforgalmat előkészítő tárgyalásokat folytattak külkereskedelmi és ipari szakembereinkkel. a tárgyalások a közeljövőben folytatódnak moszkvában./mti/

bb 51. gombaexport kecskemétről

vid kz bh -cz

1973. november 2.

kecskemétről exportálják az elföldi megyék laskagomba termését. bács-kiskun, csongrád, szolnok és pest megye gomba-termelő gazdaságaiból hetenként egy vagon áru érkezik. a terméket hűtőházban tárolják, s minden hét végén menetrend szerint indít belőle rakományt a hungarofrukt. nagyobb részét az nszk feldolgozó ipara kapja. a laska, illetve a rókgomba új terméke a hazai élelmiszertermelő gazdaságoknak. bács-kiskun megyében több tsz-ben is foglalkoznak gomba termelésével./mti/

14.40 bh

NA 1 50

- 32 -

bb 50. gyárvatás balassagyarmaton

vid gné kz bh -cz

1973. november 2.

pénteken felavatták a magyar kábelművek balassagyarmati üzemét. az új 10 ezer négyzetméteres gyártócsarnokban megrendezett nagygyűlésen dr. hejőcsmán jános, kohó- és gépipari miniszterhelyettes adta át a létesítményt zentai ernő vezérigazgatónak. ünnepi beszédet géczy jános, a nógrád megyei pártbizottság első titkára mondott. az októberi forradalom közelgő 56. évfordulója alkalmából méltatta a világ első szocialista államának történelmi jelentőségét. az ünnepségen részt vett hoffer istván a nógrád megyei tanács elnöke és számos megyei és balassagyarmati párt-, állami és gazdasági vezető

a balassagyarmati kábelgyár építését a kábelművek fejlesztési alapjából, bankhitelből és a megyei tanács anyagi támogatásából 1968-ban kezdték meg. amost elkészült ipari létesítményre összesen 328 millió forintot költöttek, de a befektetés egy jelentős része máris megtérült, hiszen az alig befejezett épületeket folyamatosan birtokba vették, s már 1970. óta termelnek. ennek köszönhető, hogy a gyár már eddig mintegy hetven-nyolcvanmillió forint nyereséget hozott, s a felavatás esztendejében - 1973-ban - már évi 310 millió forint értékű árut bocsát ki, kétharmadrészt exportra. a legkorszerűbb technológiával ellátott nagyüzem a iv. ötéves terv végére már évi 20 ezer tonna szabadvezetéket és 4 ezer kilométer kábelt állít el 6 760 millió forint értékben. a 16 hektáron elterülő balassagyarmati kábelgyára t a gyártócsarnokon, a segédüzem és raktárépületek, kiszolgáló létesítményeken kívül ellátták korszerű konyhával, öltöző-fürdővel, laboratóriummal, igazgatási épülettel.

géczy jános ünnepi beszede után béri ferencné gépmunkás mondott köszönetet dolgozó társai nevében a nagyszerű munkahelyért, amelyet jó munkával viszonznak. ezt követően dr. hejőcsmán jános miniszterhelyettes miniszteri kitüntetőket nyújtott át a gyárépítésben kitűnt tervezőknek, építőknek, kábelgyári dolgozóknak./mti/

--

- 33 -

14.45 bh

NA 15 40

bb.53. Öltözőt és fürdőt adtak át a székesfehérvári máv járműjavító üzemben

vid/p kz-cz

19673. november 2.

13 millió forintos költséggel épült öltözőt-fürdőt adtak át a székesfehérvári máv járműjavító üzemi dolgozóinak 840 munkásnak biztosít kulturált tisztálkodási és öltözködési lehetőséget./mti/

bb.54. november 10-én kezdődik az idei fogászati hónap

t vt /tr/p zs -cz

1973. november 2.

november 10-én kezdődik a fogászati hónap. ebből az alkalomból pénteken az egészségügyi felvilágosítási központ dobogókőn sajtótájékoztatót rendezett. az egészségügyi szakemberek rámutattak, hogy a fogászati hónap célja változatlanul a fogromlás, a szuvasodás megelőzését segítő felvilágosító munka további szélesítése, hatékonyabbá tétele. igen lényeges a megfelelő fogápolási szokásrend, azaz szájhigiéné kialakítása, ami fontos feltétele a későbbi fogromlás megelőzésének.

tíz esztendő alatt egyébként hazánkban a fogtömések száma 67 százalékkal emelkedett, a fogászati kezeléseken 1972-ben - 1962-höz viszonyítva - 33,4 százalékkal többen fordultak meg. 1962-ben 1,5 millió fogkefét vásároltak, tavaly már 4,5 milliót. jelentősen növekedett a fogkrém-forgalom is: 1962-ben tízmilliót, a múlt esztendőben már 24 millió tubust adtak el.

felhívták a figyelmet arra, hogy a fogszuvasodás tulajdonképpen táplálkozási betegség, és a mostani országos kampány - a főlegesteges kórok elleni küzdelem - segíti a fogszuvasodás megelőzését is. a szuvasodás ugyanis a túlzott szénhidrát - , illetve kevés fehérje és ásványi só fogyasztás következménye. a fogromlás megelőzése szempontjából - a rendszeres fogápolás mellett - igen fontos szerepet tölt be a rágás, és - különösen a gyerekeknél - a cukorkafogyasztás korlátozása, valamint a gyakori szájbilités. nagyon hasznos lenne a víz, az asztalísó dúsítása fluórral, ami még nem eléggé elterjedt hazánkban.

a dobogókői nymród szállóban a sajtótájékoztató színhelyén pénteken megnyitották az első nemzetközi gyermekfogászati tudományos szimpóziumot. a háromnapos tanácskozáson a fogszuvasodás megelőzésének legújabb, legkorszerűbb módszereiről tárgyalnak majd neves hazai és külföldi szakemberek./mti/

14.40/p

-34-

NA 1545

bb.55. az ezredik lakás - példásan helytálltak a heves megyei építők

vid/p kz -cz

1973. november 2.

heves megyében az idén meggyorsult a lakásépítkezések üteme. az idén több lakást adtak át a megyében, mint a korábbi évek bármelyikében. az előző két évben bekövetkezett lemaradást is pótolták az építők.

a lakásépítési program végrehajtásában különösen fontos szerepe van a heves megyei tanácsi építőipari vállalat dolgozóinak. a vállalat kommunistái 1972-ben megvizsgálták a fejlesztés lehetőségeit, állást foglaltak amellett, hogy a megye lakásépítési programjának megvalósításában fokozottabb mértékben vesznek részt. ennek nyomán ez a vállalat ötéves lakásépítési tervét az eredetinek mintegy kétszeresére emelte, illetve ennyivel nagyobb részt vállalt a megyei program végrehajtásából.

a tanácsi építőipari vállalat dolgozói állták szavukat: pénteken átadták a negyedik ötéves terv kezdete óta készített ezredik lakást. ez azt is jelenti, hogy az eredetileg előírt 780 lakáson felül 220 lakást építettek fel három év alatt. mint varga lajos a vállalat igazgatója elmondotta, a vállalatokból eredően 1973-ban egyetlen év alatt 439 lakást adnak át a „tanácsi építők”, ugyanakkor hozzátette: az előrehaladás olyan mértékű, hogy a negyedik ötéves terv végéig - várhatóan - a duplájra felemelt tervet is teljesíteni majd a heves megyei tanácsi építőipari vállalat. /mti/

bb.56. mustó jános salgótarjáni festőművész kiállítása székesfehérvárott

vid/p fm -cz

1973. november 2.

mustó jános, fiatal salgótarjáni festőművész alkotásaiból pénteken kiállítás nyílt székesfehérvárott, a helyőrségi klubban. a tárlaton a nógrád megyei művésznek huszonhét festménye látható. /mti/

bb.52. új videoton rádiók

vid/p kz -cz

1973. november 2.

hamarosan két új videoton rádió kerül az üzletekbe. néhány nap múlva már kapható lesz a „nápoly”, elnevezésű készülék, amely átlagon felüli hangérzékenységgel, nagy hangteljesítményű asztali rádió. az idén három és félezer darabot készít belőle a videoton. előreláthatóan a karácsonyi ajándékvásár idejére kerül az üzletekbe a gyár másik újdonsága, a sirius de luxe készülék. a népszerű sirius készülék továbbfejlesztett változata külön adapter nélkül is működtethető. /mto/

14.50/p

-35-

NA 1550

bb 57. budapestre érkezett petár dobrievich,

rk-ju 25 -cz

1973. november 2.

a világhírű,, a xx. század balettje,, tagja, maurice béjárt első asszisztense, az operaházban decemberben bemutatásra kerülő három egyfelvonásos balett - sztravinszkij: tavaszünne, tűzmadár, valamint webern: opus 5. című darab - koreográfiáját tanította be az operaház balettegyüttesének. /mti/

bb 58. krudy-émléknemesség az író szülővárosában

vid/fm-ju -cz

1973. november 2.

krudy gyula születésének 95. és halálának 40. évfordulója alkalmából emléknemességet rendeztek pénteken az író szülővárosában, nyiregyházán. az ünnepségek keretében került sor krudy gyula bronz-mellszobrának, mászáros dezső szobrászművész alkotásának leleplezésére a sóstófürdő parkjában. az író életét és munkásságát dr. katona béla, a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola docense méltatta. /mti/

bb 59. emléktábla-avatás békéscsabán

vid/fm-ju -cz

1973. november 2.

a szarvasi születésű kemény gábor tanárra emlékeztek pénteken békéscsabán, a kemény gábor szakiskola tanulói és tanárai. az iskola névadója halálának 25. évfordulója alkalmából emléktáblát avattak, és dokumentációs kiállításnyitottak az első kosuth-díjas pedagógus életéről és munkásságáról.

az ünnepe n gácsi józsef, a békés megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője emlékezett meg kemény gáborról; arról a nagyjelentőségű munkáról, amelyet az iskola névadója a magyar általános és középiskolák oktatás demokratizálásában kifejtett. /mti/

15.40/ju

-36 -

14.16¹⁰

v

bb 60. jubileumi aranygyűrű

vid/fm-ju -cz

1973. november 2.

a békéscsabai baromfifeldolgozó vállalat orosházi gyárában pénteken a nagy októberi szocialista forradalom 56. évfordulójának tiszteletére megalakították a magyar-szovjet baráti társaság helyi csoportját. az ünnepeken egyben jubileumi aranygyűrűt adtak át 14 tőzsgárdatagnak, akik 25 éve dolgoznak a baromfiiparban. /mti/

bb 61. csuvas komszomol-delegáció heves megyében

vid/fm-ju -cz

1973. november 2.

leonyid tyangovnak, a komszomol csuvas területi bizottsága első titkárnak vezetésével szovjet ifjúsági delegáció érkezett heves megyébe a testvérkapcsolatok jegyében. a szovjet ifjúsági vezetőket pénteken egerben, a pártszékházban oláh györgy a heves megyei pártbizottság első titkára fogadta, majd eszmecsarét folytattak a megye életéről, fejlődéséről. a csuvas ifjúsági vezetők ezt követően - kiss sándornak -, a kiss heves megyei bizottsága első titkárnak társaságában -gyöngyös város nevezettségével ismertek, majd kékestetőn megkoszorúzták a felszabadulási emlékművet.

a csuvas aszszk fiataljai négy napig tartozkodnak heves megyében. /mti/

bb 63. rekord. a lenin kohászati művek nagyolvasztójában

vid/kz-ju -cz

1973. november 2.

a diósgyőri lenin kohászati művek nagyolvasztó gyárrészlegének dolgozói októberben 57.377 tonna nyersvasat csapoltak. ez kerekén ezeregyszáz tonnával több, az előző - ez év márciusában elért - csúcsteljesítménynél. a kiemelkedő eredményhez hozzájárult, hogy az egyes számú kohó átépítése után zökkenőmentesen, a többi kohóval jól összehangoltan termelt. a csapolási-öntési szakaszokat sikerült úgy irányítani, hogy a továbbfeldolgozó martinacélmal a nyersvasat folyamatosan fogadhassa. /mti/

15.50/ju

- 37 -

14.16¹⁵

bb 62. megkezdte a jövő évi szerződések kötését a cps központ - jövőre már kétszázhuszezer hektáron művelik bábolnai rendszerrel a kukoricát

vid/um kz cz

1973. november 2.

a nagyigmándi cps központ szakemberei megkezdtek a jövő évi termelési szerződések kötését. a bábolnai állami gazdaságban kidolgozott iparszerű termelési rendszer újabb nagy területeket hódít meg. az idei 126.000 hektárral szemben jövőre már 226.000 hektár kukoricát művelnek ilyen módon. a régi 71 tag szinte kivétel nélkül növelte területét, és csaknem 80 gazdaság lép most be a közös vállalatba. így Nógrád megyét kivéve, amelynek talaj és más adottságai kedvezőtlenek a programhoz, jövőre már az ország egész területére kiterjed a cps hálózata. az érdeklődést azonban korántsem tudják kielégíteni: számos gazdaságot jegyeztek elő 1975-ös belépésre.

a kukorica mellett más növényeket is bevonnak a rendszerbe. a gabona munkálatainál - a vetést kivéve - már évek óta használják a gazdaságok a cps gépeket. most a cukorrépa és a napraforgó is bekapcsolódik. bebizonyosodott ugyanis, hogy egy cps géppár a 790 hektár kukorica és a 300 hektár gabona mellett 250 hektár cukorrépa, 200 hektár napraforgó, sőt még 200 hektár szőjabab munkáit is zavartalanul el tudja látni. a cukorrépa-termelés technológiai központja a nagy tapasztalattal rendelkező komáromi, illetve mezőhegyesi állami gazdaság, míg a napraforgóé a bácsalmási állami gazdaság lesz. ezek a gazdaságok korábbi partnereikkel együtt lépnek be a közös vállalatba. a cps rendszerben jövőre országosan 13.000 hektáron cukorrépa és 5000 hektáron napraforgót művelnek majd.

a szerződéskötéseket gondos előkészítő munka előzte meg. a nagyigmándi központ szakemberei a belépő nagyüzemekkel közösen, a helyszínen kijelölték a bevonásra kerülő területeket. pontosan számba vették a meteorológiai, a talajviszonyokat, a gyom-életfordulásokat. a szerződéskötéssel egyidejűleg táblánként megtervezik a következő év várható termését, meghatározzák az ehhez szükséges tápanyag mennyiségét, összetételét, felhasználásának technológiáját. meghatározzák a legoptimálisabb növényszámot, a leghatékonyabb növényvédelmi technológiát.

/folyt.köv./

16.00/um

M 16²⁰

- 38 -

bb 62./ megkezdte ...folyt./um

a cps központ gondoskodik a legnagyobb hozamot igénylő vetőmagról, a szükséges növényvédős, talajfertőtlenítő, és gyomirtószerekről, valamint a legalkalmasabb gépek beszerzéséről. a taggazdaságok garantálják, hogy az ötéves együttműködés során pontosan betartják a szigorú technológiai előírásokat, gondoskodnak a megfelelő szakemberekről, a berendezések szakzerű használatáról. tapasztalataikat rendszeresen közlik a cps központtal, amely az előírások betartása esetén garantálja, hogy a következő tíz év alatt megduplázzák az előző öt év átlagtermését./mti/

bb 64. befejezéshez közeledik az első gázturbinák szerelése inotán

vid/um k z cz

1973. november 2.

pénteken energetikai szakemberek tanácskoztak az inotai november 7. erdőmél. az új gázturbinás csucserőmű beruházási munkálatairól, valamint a Leningrádi gépgyár terveiről Borisz Valentinovics arafjev, a beruházás főmérnöke, a Leningrádi gépgyár vezető műszaki szakembere tájékoztatta a résztvevőket. elmondotta, hogy a Leningrádi gépgyár a világon egyedül gyártja a saját konstrukciójú 100 megawattos teljesítményű gázturbinákat. a prototípus már sikeresen üzemel Krasznadárban 1970 óta. nagy az érdeklődés a nagyteljesítményű gázturbinák iránt, hiszen az ipari fejlődéssel arányosan nő a villamosenergia szükséglet, amelynek kielégítése főleg a csúcspontokban, okoz sok gondot. az esti csúcspontok többlet szolgáltatását legtöbb helyen a napközben kis teljesítménnyel üzemeltetett gőz turbinákkal oldják meg, amelyek azonban csak két-három óra után érik el a maximális teljesítményüket, s nemcsak lassúak, hanem gazdaságtalanok is. a nagyteljesítményű gázturbinák beindítástól kezdve, 30-40 perc múlva már áramot szolgáltat.

az új termék népszerűségét jelzi, hogy a Leningrádi gépgyárhoz egymás után érkeznek a megrendelések a kelet országokból. a megállapodások szerint 1975 és 80 között ndk részére négy, csehszlovákia részére ugyancsak négy darab 100 megawattos gázturbinát gyártanak, saját szükségletükre pedig 15 ilyen berendezést állítanak elő.

/folyt.köv./

16.05/um

NA 16²⁰

- 39 -

bb 64./ befejezéshez ...folyt./um

a továbbiakban a beruházás jelenlegi helyzetéről elmondotta a szovjet főmérnök, hogy befejezéshez közeledik az első turbina szerelése, amelynek munkálataiban 55 szovjet szakember vesz részt. a munka igényességét jelzi, hogy közülük 23-an mérnökök. a tervek szerint a turbina december elején megkezdheti a próbázomót. a második turbina szerelésére előreláthatóan a jövő év első negyedében kerül sor./mti/

vbb 65. a pécsi tanács véleménye: felelősséggel gyakorolják jogukat a közéletben résztvevő dolgozó és tanuló fiatalok

Vid/um cz

1973.november 2.

az ifjúságpolitikai kormányhatározat megszabja, hogy a tanácsok és a kisz szervek legalább két évenként vizsgálják meg a területükön élő fiatalok helyzetét. pécs város tanácsa pénteki ülésén tett eleget e feladatának, amikor megtárgyalta az ifjúságpolitikai intézkedések végrehajtásának eddigi eredményeit és tapasztalatait. a mecsekajai városban különös fontossága van e kérdésnek, hiszen a lakosság egyharmada fiatal - köztük 22 ezer diák. a tanács elégedetten állapította meg, hogy az ifjúsági törvény megszületése óta erősödött a fiatalok képviselői aránya az állami és társadalmi szervek vezető testületeiben. a szakszervezeti bizottságokban például megduplázódott az ifjúság aránya és a bizottsági tagok 39 százaléka ma már fiatal. az egyetemi és főiskolai hallgatók is minden eddiginél nagyobb számban vesznek részt a felsőoktatási intézmények tanácsaiban, a különböző bizottságok munkájában és a kollégiumok vezetésében. a képviselőket ellátó fiatalok többsége komoly felelősségérzettel gyakorolja jogait - állapították meg a tanács tagok. példaként említették az egyetemi-főiskolai hallgatók széleskörű bekapcsolódását a város életébe: a jogászok például - a népfront aktiváiként - részt vesznek a tanácsai szakigazgatási szervek munkájában, az orvos-tanhallgatók - a vöröskereszt keretében - iskolai egészségügyi tanfolyamokat vezetnek, a tanárképző főiskola 450-500 diákja vállalta a fizikai dolgozók gyermekeinek tanulmányi gondozását, szakkörök vezetését, művészeti csoportok és politikai vitakörök irányítását. az eredmények ellenére a tanács sürgette, hogy még többet foglalkozzanak az ifjúság közéleti nevelésével, meg kell tanítani őket arra: mit jelent a helyes közéletiség, közéleti tevékenység./mti/

16.30/um

- 40 -

M 1640

bb 67. 1975-re átépítik a 4-es főut szolnok megyei szakaszát - a közlekedési beruházásokról tanácskoztak szolnokon

1973.november 2.

vid/um kz cz

szolnok megye közúti és vasúti hálózatának korszerűsítéséről, fejlesztéséről tanácskoztak pénteken szolnokon a megye párt, és állami vezetői kiss dezső közlekedés-és postaügyi miniszterhelyetttel. a dinamikusan fejlődő iparosodó szolnok megyében elsősorban a közutak korszerűsítése haladt lassan az elmúlt években. a megye egyes járásában olyan súlyos gondokat okoztak az elavult utak, hogy a parlamentben is több interpelláció hangzott el ebben a témában. mindezeket mérlegelve a tanácskozáson bejelentették, hogy a negyedik ötéves terv végéig szolnok megye a tervezettnél több, összesen kilencszázötven millió forint értékű közúti beruházást kap. befejeződik a 4-es ut megyei szakaszának korszerűsítése, a jelenleg legkritikusabb szolnoki átkelő szakasz pedig már a jövő év végére elkészül. hármárosan átadják a kisújszállási közúti felüljárót és így budapesttől debrecenig vasúti kereszteződés nélkül vezet a 4-es számú főút nyomvonala. jó ütemben haladnak a megye országos jelentőségű vasúti beruházásai, a szolnoki vasutállomás rekonstrukciója keretében 1975-re elkészül az új személypályaudvar. megkezdtek a szajol-mezőturi vonal villamosítását, a megyeszékhelyen működő járműjavítóban pedig ebben az évben kilencvenmillió forintot fordítanak a diesel-bázis kiépítésére. jövőre megszűntetik a mezőtur és turkeve közötti tizenhat kilométer hosszú, a kis forgalom miatt gazdaságtalan vasutvonalat, és helyette autóbusszokkal, illetve teherautókkal bonyolítják le a forgalmat./mti/

bb 68. a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága

1973.november 2.

tm um zs cz

felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy szombaton 12 órától 16 óráig a szokásos közúti nagytakarítás miatt tilos gépkocsi-val megállni a nagyköruton, a kisköruton és a népköztársaság utján, a bajcsy-zsilinszky ut és a november 7.tér közötti szakaszon./mti/

16.35/um

M 1645

- 41 -

bb 66. fél évvel a határidő előtt elkészült a jászberényi hűtő-
gépgyár új gyáregysége

vid/kz-ju -cz

1973. november 2.

a jászberényi hűtőgépgyár pénteken sajtótájékoztatón mutatta be az újságíróknak a jászárokszálláson elkészült hűtő- és klimatechnikai gyáregységet. a százhetvenmillió forintos költséggel készült új létesítményt komplett abc-áruházi- és klimatechnikai berendezések gyártására hozták létre. jelenleg hazánkban, sőt a szocialista országok között is csak a hűtőgépgyár foglalkozik teljes áruházi berendezések és a többféle rendeltetésű hűtőegység-gépet tartalmazó hűtőláncok gyártásával. az új gyáregység másik jelentős terméke az irodaházak, áruházak, üzemszarnok, számítógép-központok légkondicionálására szolgáló klimatechnikai berendezés. mindkét terméket külföldről vásárolt gyártási technológiák felhasználásával, továbbfejlesztésével dolgozták ki. a jászárokszállási gyáregységben - amelyet a kivitelezők jó munkája eredményeként a tervezettnél fél évvel hamarabb építettek fel - jövőre százhatvanmillió forint értékű terméket készítenek. /mti/

--

bb 69. a román rádió és televízió

tm-ju zs -cz

1973. november 2.

szimfonikus zenekara sikeres magyarországi vendégszereplés után pénteken elutazott hazánkból. /mti/

--

bb 70. a könnyűiparban dolgozó nők helyzete társadalmi szervezetek közös elnökségi ülésének napirendjén - keserű jánosné miniszter tájékoztatója

t ol/gg-ju le -cz

1973. november 2.

a dolgozó nők helyzetének javítására hozott párt- és kormányhatározatok a könnyűipari ágazatban 352.000, ezen belül a ruházati szakágakban több mint 200.000 nődolgozót érintenek. éppen ezért kérte fel a magyar nők országos tanácsa és a textil-, bőr- és ruházatipari szakszervezetek szövetségének elnöksége keserű jánosné minisztert, hogy adjon tájékoztatást az eddig megtett intézkedésekről. a könnyűipari minisztert együttes elnökségi ülésre hívták meg pénteken a pamutnyomóipari vállalat óbudai központjába.

/ folyt. köv./

16.02/ju

- 42 -

NA 17²⁰

bb 70. / a könnyűiparban dolgozó ... f. folyt./-ju

a tanácskozást megelőzően üzemi látogatáson ismerkedtek a könnyűipar egyik legrégebbi gyárával, a goldberger textilgyárral, ahol a rekonstrukció már megkezdődött, a technológiák átalakulóban vannak, de a munkahelyek többsége még magán viseli az ipar múltjának jellemző jegyeit.

a tanácskozáson - amelyre meghívták a hvdsz vezetőit is - a miniszter a negyedik M ötéves terv eddigi szakaszának elemzésével illusztrálta azt a közgazdasági-ipari környezetet, amelyben megvalósulnak a napirenden szereplő határozatok. elmondotta, hogy számos, az ipar egészségének helyzetét kedvezően befolyásoló intézkedés történt. ezek közé sorolta a nagyarányú rekonstrukciót, amelynek végrehajtása önmagában is termékekenyebb, jövedelmezőbb munkát biztosít, s egyben javítja a dolgozók élet- és munkakörülményeit. a rekonstrukció során egyébként a szociális és munkavédelmi helyzet javítására kétmilliárd forintot fordítanak. nagy hatással voltak a dolgozók jövedelmének alakulására a különböző bérintézkedések. nem utolsósorban az elmondottaknak köszönhető, hogy hosszú évek óta az idén először növekedett a létszám, kiegyensúlyozottabb a termelés, s előreláthatólag az előző évekhez képest kedvezőbben alakul a nyereség is.

a miniszter rámutatott: a nődolgozók helyzetének javítására tett intézkedések eddigi eredményeit csupán kezdeti lépésnek tekinti. hosszú évek elmaradását kell behozni mind a bérek arányát, mind a szakképzést, mind pedig a nőknek a vezetésbe történő bevonását illetően. az egész társadalom számára kedvező családvédelmi intézkedések a könnyűiparban azt is jelentik, hogy még több kismama otthon maradásával kell számolni, és éppen ezért még könnyebbé, vonzóbbá kell tenni a munkát, hogy minél több fiatal szerezzse meg a ruházati szakmákat. változatlanul előtérben áll a termelékenységet fokozó gépesítés.

az új, korszerű, ugyanakkor nagyon drága gépek munkába állítása, hatékonyságuk biztosítása, valamint a belföldi ellátás és a külföldi szállítási kötelezettségek teljesítése azonban még hosszabb időn át szükségessé teszi a három műszakos munkarend fenntartását. ám ahol a munkaszervezete arra lehetőséget ad, már most törekedni kell legalább az egyedülálló anyák, nagycsaládos asszonyok éjszakai műszak alóli mentesítésére. azokat azonban, akik vállalják a második és a harmadik műszakot, nagyobb anyagi megbecsülésben kell részesíteni, amellyel, hogy elsősorban az ő számukra kell megteremtteni a legkedvezőbb munkafeltételeket.

/ folyt. köv./

16.35/ju

- 43 -

NA 17²⁵

bb 70. / a könnyűiparban dolgoz ó... 2. folyt./-ju

a miniszter elmondotta, hogy a témáról már beszámolt a kormányok is. a minisztertanács megbízásából hozzáfogtak egy részletes intézkedési program kidolgozásához, amely magában foglalja a vállalatok vezetőinek rendszeres beszámoltatását is.

az mnot és a szakszervezetek elnökségének tagjai felszólalásaikban gyakorlati példákkal támasztották alá, hogy a központi intézkedésekkel párosuló vállalati erőfeszítések hogyan hatottak az üzemekre. a pannónia szőrmeárugyárban például már sikerült teljesen megszüntetni az éjszakai műszakot; a budapesti harisnyagyárban, ahol erre egyelőre még nincs mód, csökkentették a harmadik műszakba vont nők létszámát; itt az 50. évüket betöltötték kérhetik a felmentést, ám ha továbbra is részt vesznek az éjszakai műszakban, külön pótlékot kapnak. a gyárak többségében kihelyezett általános, illetve középiskolai osztályok fejlesztik a dolgozó nők műveltségét, segítenek abban, hogy magasabb beosztások ellátására is alkalmassá váljanak.

javaslatok hangzottak el arra, hogy nyújtsanak több kedvezményt a tovább tanuló családnyak számára. több vállalatnál, noha tekintélyes anyagi eszközöket áldoznak lakásépítésre, bölcsődék, óvodák befogadó képességének növelésére, nem képesek önállóan megoldani a problémákat, s ezért ajánlották az eszközök koncentrációját. jónak tartanak, ha a tanács és az otp koordinálná a vállalati lakásépítési akciókat. a felszólalók általában az összefogásban látták sok apró, mindennapi gond megoldásának lehetőségét; ilyen például a munkások közlekedése munkahelyük és otthonuk között; a bevásárlás könnyítése; az üzemi étkeztetés kiterjesztése és olyan szolgáltatások megszervezése, mint például a mosás, a varrás - üzemi keretek között. az elnökség úgy ítélte meg, hogy érdemes foglalkozni azokkal a javaslatokkal is, amelyek a gyermekgondozási segítséget igénybe vevő kismamák otthoni szakmai továbbképzésére vonatkoztak, mert így mire ismét munkába állnak, képesek lesznek az előzőnél igényesebb szakmukák ellátására is.

keserü jánosné összefoglalójában leszögezte: a tanácskozás hasznos útmutatást adott mind a minisztérium, mind a vállalatok, mind pedig a társadalmi szervezetek számára, hogy az eddigieknél is összehangoltabban fejthessék ki együttes törekvéseiket a dolgozó nők helyzetének javítását célzó határozatok végrehajtásában. /mti/

--

17.07/ju

- 44 -

NA 17⁰⁰

bb 77. huszár istván életrajza

dok/zs-ju -cz

1973. november 2.

1927-ben hernádkak községben született mezőgazdasági munkáscsalából. 1948 óta a párt tagja. 1951-ben végezte a marx károly közgazdaságtudományi egyetemet, s az egyetem statisztikai tanszékén 1953-ig mint tanársegéd dolgozott, ezután a párt központi apparátusában folytatta munkáját, 1961-1963 között az mszmp kb államgazdasági osztályának helyettes vezetője volt. 1970-ben az mszmp központi bizottságának tagjává választották. 1969 január 23-tól államtitkár. 1969 januárjától 1973 júniusáig a ksh elnöke volt. ekkor az országos tervehivatal elnökének első helyettesévé nevezték ki, s tagja lett az állami tervbizottságnak.

a magyar közgazdasági társaság alelnöke, a tudománypolitikai bizottság tagja, a.egyetemi tanár. számos tanulmánya jelent meg a gazdaságpolitika, a statisztika és a tervezés tárgyköréből. /mti/

--

bb 78. az időközi választásokról

1 pr/tr-ju zs -cz

1973. november 2.

fehér péter, az mti hirmagyarozója írja:

választott testületeink soraiban időnként megüresedik egy hely halálozás, lemondás, elköltözés vagy egyéb ok miatt. a választott testületek időközi kiegészítéséről szóló magasszintű paragrafusok, kimondják, hogy az országgyűlési képviselő, valamint a községi, a nagyközségi, a városi illetve fővárosi-kerületi tanács tag helyettesének megüresedése esetén egy éven belül meg kell választani az országgyűlés, a tanács új tagját. ezért határozott úgy az elnöki tanács, hogy az időközi országgyűlési képviselői választásokat december 9-re tűzi ki. ugyancsak december 9-én kerül sor az időközi tanács tagi választásokra ott, ahol a helyi tanácsokat kell kiegészíteni.

/ folyt. köv./

16.50/ju

- 45 -

NA 17⁰⁰

bb 78. / az időközi ... 1. folyt./-ju

az időközi választásokra vonatkozó alapvető rendelkezések lényegében a választási törvényben foglaltakkal azonosak, ugyanolyan rend szerint folyik az előkészítés, a szavazás, mint az általános választásokon. a december második vasárnapjára kitűzött időközi választásokra azonban most nem készült névjegyzék, mert az idén tavasszal, az általános tanácsstagi választásokat megelőzően ezt a listát már összeállították. a bekövetkezett változásokat azonban természetesen mindenütt figyelembe veszik, s a névjegyzéket ezek szerint módosítják, helyesbitik. a választásra jogosultak névsorát az államjogi aktus előtt 15 nappal közszemlére teszik, abba három napig mindenki betekinthez.

az időközi választásokat is jelölőgyűlések előzik meg, a gyűléseket választókerületenként hívják össze. egy helyre több jelölt is állítható; a választópolgárok összejöveteleire - a hazafias népfront helyi bizottságának szervezésében - november dekerén kerül sor. / helyét és idejét hirdetmény útján hozzák az érdekeltek tudomására. / az országgyűlési választókerület jelöltjét, vagy jelöltjeit a népfront országos tanácsának elnöksége a választás napja előtt legalább tíz nappal bejelenti az országos választási elnökségnek. ugyancsak a szavazás napja előtt tíz nappal alakítja meg a helyi választási elnökség - a népfront helyi bizottsága által javasolt, a megtisztelő megbízatást kiérdemelt emberekből - a szavazatszedő bizottságot. maga a szavazás - csakugy, mint az általános választások alkalmával - ezuttal is reggel 6 órakor kezdődik és este 6 óráig tart; amennyiben a névjegyzékbe felvett valamennyi állampolgár leszavazott, a szavazóhelyiség már este 6 óra előtt is bezárható. a voksok további útja: a szavazatszedő bizottságok körükben megállapítják az eredményt, azt a jegyzőkönyvbe foglalják, majd az illetékes országgyűlési választókerületi bizottsághoz továbbítják. itt azokat összesítik, majd a fővárosi, illetve a megyei választási elnökség útján megküldik az országos választási elnökségnek. az időközi választások eredményét ez a testület állapítja meg és teszi közzé. /mti/

--

17.00/ju

- 46 -

17.17

embargo : 19 óráig!

bb 71. a svéd nagykövet bucsulátogatásai

im-ju zs -cz

1973. november 2.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, fock jeno, a minisztertanács elnöke, apró antal, az országgyűlés elnöke, és puja frigyos külügyi államtitkár bucsulátogatáson fogadta

sigge liliehök-öt, a svéd királyság magyarországi nagykövét, aki a közeljövőben végleg eltávozik magyarországról. /mti/

--

bb 72. megnyilt az 1. ipari textilművészeti biennálé

vid/im-ju -cz

1973. november 2.

a szombathelyi savaria muzeumban pénteken megnyilt az 1. ipari textilművészeti biennálé. a könnyűipari és a művelődésügyi minisztérium védnökségével, az iparművészeti tanács, a magyar képzőművészek szövetsége és a savaria muzeum által rendezett kiállításon nyolc vállalat 32 tervezője mutatja be textiltípusait: butorszöveteket és huzatokat, vásznakot, függönyöket, faliképeket és faliszőnyegeket, szőnyegeket, rajzokat, takarókat, valamennyi új, még nincs kereskedelmi forgalomban, de sorozatgyártásra alkalmas, korszerű anyagból készült, könnye n kezelhető. a kiírásra 255 mű érkezett, ebből 60-at láthat a közönség.

dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes megnyitó-jában hangsúlyozta: a könnyűipar egyik hazai bázisának számító szombathely a textilműfajban kezdeményező szerepet tölt be. már kétszer otthont adott a tértexil-biennálénak, s most a nagyipari művészi termékek seregszemléjét rendezte meg. ez minden biztonnyal elősegíti a hazai textilgyártás formatervezésének gazdagodását, a színvonal emelését.

/ folyt. köv./

17.20/ju

- 47 -

17.17

no 72. / megnyilt az ... 1. folyt./-ju

a biennálén két első díjat osztottak ki. tulajdonosaik: bajkó anikó / panyova kispesti textilgyár/, illetve hegyes béláné / lenföld és szövőipari vállalat budakalászi gyára/. ezenkívül három második, három harmadik és egy negyedik díjat adtak át.

két év múlva másik textilműfajban rendeznek biennálét a vas megyei városban. /mti/

--

bb 73. kitüntetések

pá-ju -cz

1973. november 2.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. molnár imrénének, a zeneművészeti főiskola nyugalmazott tanárának 85. születésnapja alkalmából, több évtizedes zenepedagógiai munkásságáért, továbbá dr. czimer józsefnek, a pécsi nemzeti színház fődramaturgjának 60. születésnapja alkalmából több évtizedes munkásságáért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

--

bb 74. kazareczki kálmán

k sf/pá-ju ie -cz

1973. november 2.

mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottsága elnöke vezetésével pénteken küldöttség utazott rómaiba, a fao tanácsának soron következő ülészakára. /mti/

--

bb 80. hazánkba érkezett az szmbt delegációja

pá-ju zs la

1973. november 2.

az szmbt meghívására pénteken hazánkba érkezett a.v. szkripnyikovnak, a kalinyin területi pb titkárának, az szmbt elnöksége tagjának vezetésével az szmbt háromtagú delegációja. a küldöttség tagjai magyarországi tartozkodásuk során részt vesznek a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója tiszteletére rendezendő ünnepségeken. a delegációt a ferihegyi repülőtéren alpári pái, az szmbt alelnöke fogadta. jelen volt i.i. bagyul, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára. /mti/

--

17.32/ju

- 48 -

M 17⁵⁰

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti hivatalos közlemények

1973. november 2.

bb 75. a minisztertanács Ulése

um zs cz

1973. november 2.

a minisztertanács Ulést tartott. a kormány - érdemei elismerése mellett - huszár istvánt az országos tervhivatal elnökének első helyettesé, dr. garamvölgyi károlyt a pénzügyminiszter első helyettesé, dr. kocsis józsefet a kohó- és gépipari miniszter első helyettesé, madarasi attilát a pénzügyminiszter helyettesé, buda istvánt a munkaügyi miniszter helyettesé és dr. hetényi istvánt az országos tervhivatal elnökének helyettesé tisztségéből felmentette. egyben madarasi attilát a pénzügyminiszter első helyettesévé, buda istvánt a munkaügyi miniszter első helyettesévé, gácsi miklóst a kohó- és gépipari miniszter első helyettesévé, dr. hetényi istvánt az országos tervhivatal elnökének első helyettesévé, dr. kocsis józsefet a kohó- és gépipari miniszter helyettesévé, dr. garamvölgyi károlyt a művelődésügyi miniszter helyettesévé és dr. ganczer sándort az országos tervhivatal elnökének helyettesévé nevezte ki. /mti/

--

- 1 -

16.43/um

M 16⁵⁰

bb 76. az elnöki tanács ülése

um cz

1973. november 2.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

az elnöki tanács huszár istvánt, az országos tervhivatal elnökének első helyettesét államtitkári tisztsége alól felmentette, s egyben a minisztertanács elnökhelyettesévé megválasztotta.

az elnöki tanács dr. sághy vilmost, a belkereskedelmi miniszter első helyettesét belkereskedelmi minisztériumi államtitkárrá,

ráczy sándort, a belügyminiszter első helyettesét belügyminisztériumi államtitkárrá,

dr. schultheisz emilt, az egészségügyi miniszter első helyettesét egészségügyi minisztériumi államtitkárrá,

dr. szabó jánost, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettesét építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkárrá,

csémi károlyt, a honvédelmi miniszter első helyettesét honvédelmi minisztériumi államtitkárrá,

földi lászlót, a könnyűipari miniszter első helyettesét könnyűipari minisztériumi államtitkárrá,

gácsi miklóst, a kohó- és gépipari miniszter első helyettesét kohó- és gépipari minisztériumi államtitkárrá,

rödönyi károlyt, a közlekedés- és postaiügyi miniszter első helyettesét közlekedés- és postaiügyi minisztériumi államtitkárrá,

baczoni jánost, a külkereskedelmi miniszter első helyettesét külkereskedelmi minisztériumi államtitkárrá,

/folyt.köv./

- 2 -

16.45/um

NA 16st

bb 76. / az elnöki tanács ...1.folyt./um

dr. soós gábort, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettesét mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumi államtitkárrá,

dr. Lőrinc imrét, a nehézipari miniszter első helyettesét nehézipari minisztériumi államtitkárrá,

madarasi attilát, a pénzügyminiszter első helyettesét pénzügyminisztériumi államtitkárrá,

buda istvánt, a munkaügyi miniszter első helyettesét munkaügyi minisztériumi államtitkárrá,

dr. hetényi istvánt, az országos tervhivatal elnökének első helyettesét tervhivatali államtitkárrá kinevezte.

az elnöki tanács az elhalálozás miatt megüresedett budapesti 8. számú, a fejér megyei 2. számú és a veszprém megyei 5. számú országgyűlési képviselői választókerületekben az időközi képviselőválasztás napját 1973. évi december 9-re írta ki.

végül az elnöki tanács legfelsőbb bírósági bíró választásáról, valamint bírák választásáról, felmentéséről és egyéb folyamatban lévő ügyekben döntött.

x x x

huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese péntek délelőtt hivatali esküt tett losonczi pálnak, az elnöki tanács elnöke előtt.

az eskütétel jelen volt fock jend, a minisztertanács elnöke és cseterki lajos, az elnöki tanács titkára. /mti/

--

- 3 -

16.48/um

NA 17⁰⁰

bb 81. bangladesi vendég

k tf/gg-ju zs la

1973. november 2.

pénteken budapestre érkezett bagur rachman, a bangladesi szolidaritási bizottság főtitkára. a vendéget - aki a magyar szolidaritási bizottság meghívására látogatott hazánkba - harmati sándor, a szolidaritási bizottság elnöke fogadta. /mti/

bb 82. belga képzőművészeti kiállítás nyílt budapesten

t nm/fk zs-ju la

1973. november 2.

„fiatal belga festészet 1945-1972„ címmel az ernst muzeumban pénteken kiállítás nyílt 17 alkotó 116 művéből. a tárlat, amelyre a magyar-belga kulturális munkaterv alapján került sor, november 25-ig fogadja az érdeklődőket.

a megnyitón jelen volt társadalmi, művészeti életünk több ismert személyisége. ott volt andré bayot, a belga királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /mti/

bb 83. autóbussz pályaudvart avattak kazincbarcikán

vid/kz-ju la

1973. november 2.

pénteken felavatták kazincbarcika megközelítőleg 6 millió forintos költséggel kialakított új autóbussz pályaudvarát. a 8 indító állomáson új autóbussz pályaudvar a város régi gondját oldja meg. a távolsági járatokon kívül kielégíti a megnövekedett helyi forgalmi igényeket is. a pályaudvart dr. pusztai béla, a borsod megyei tanács általános elnökhelyettese adta át rendeltetésének. /mti/

17.38/ju

- 49 -

M 17 50

bb 79. közzász személyes óvodát avattak a xi.kerületben

t gy/gg um zs la

1973.november 2.

pénteken a xi.kerületben a kanizsai út 17-25.szám alatt felavatták a városrész legnagyobb gyermekintézményét, az új 200 személyes óvodát.

Mint Grubics István, a kerület tanácselnöke a megnyitó ünnepségen elmondta, az új gyermekintézmény gyors tétő alá hozatala helyi összefogás, a tanács a budapesti műszaki egyetem és a magyar kábelművek együttes anyagi és társadalmi segítségének eredménye. A városrészben az eredeti fejlesztési terv öt év alatt 400 új óvodai hely kialakításával számolt: az új gyermekintézménnyel egyúttal a 300. óvodai helyet is felavatták. 1975 végéig további 250-300 óvodai helyet alakítanak ki. A 170.000 lakosú kerületben ma már az óvodáskorúak 82 százalékának, több mint 4000 gyermeknek tudnak helyet biztosítani. Jövőre előreláthatólag a molnár erik utcában avathatnak egy száz személyes óvodát, az ezüdtanyai utcában pedig egy száz személyes óvodát és 60 személyes bölcsődét magában foglaló gyermekintézményt.

Az avató ünnepségen részt vett szépüzlgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és pataki jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője. /mti/

--

bb 84. megnyitott borsod megye hetvenedik szakszervezeti könyvtára

vid/um kz la

1973. november 2.

Pénteken a sajtószentpéteri üveggyárban megnyitott borsod megye hetvenedik szakszervezeti könyvtára. A szakszervezetek megyei tanácsa és a gyár közös erőfeszítésével létrehozott több mint háromezer kötetes könyvtárban napilapok és folyóiratok olvasására alkalmas „olvasósarkot” is berendeztek. Az új könyvtárat kissa béla, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának titkára adta át rendeltetésének. A könyvtár és a gyár szocialista brigádjai együttműködési szerződést kötöttek. /mti/

--

- 50 -

17.45/um

M 1705

bb 85. magyar-szovjet határmenti vízügyi együttműködés - befejeződtek a tárgyalások

1 sb/gg umie la

1973. november 2.

pénteken befejezte magyarországi látogatását n.a. garkusa, az ukrán szszk meliorációs és vízgazdálkodási minisztere, aki tárgyalásokat folytatott dégen imre államtitkárral, az országos vízügyi hivatal elnökével a közös érdeklő vízgazdálkodási feladatokról, az együttműködés továbbfejlesztéséről.

A kgst komplex programjába foglalt vízügyi célok értelmében megállapodás született a határvizek vízviszonyainak szabályozásáról, a tiszta vízkészletének közös érdeklő hasznosításáról, az árvízvédelmi együttműködés továbbfejlesztéséről. A tárgyaló felek melegegedéssel nyilatkoztak a baráti szellemben, eredményesen fejlődő magyar-szovjet vízügyi együttműködésről, s a közelmúltban lezajlott határvízi tárgyalásokról.

Szükségesnek tartják egy - a tiszta határmenti körzetében létesítendő - körkolati zsilip megépítését. A két vízügyi szervezet szakértői tájékoztatták egymást a határszakaszokon 1980-ig várható vízminőségi változásokról, és elhatározták, hogy kölcsönösen hidrológiai tájékoztatást, tárgyaltak a műszaki tudományos együttműködés kiszélesítéséről is.

n.a. garkusa magyarországi látogatása során megtekintette a szentendrei vízügyi kiállítást. Elismeréssel nyilatkozott a vízellátás és szennyvíztisztítás korszerű eszközeiről, s a csatornahálózat építési és karbantartási munkáinak komplex gépesítéséről.

A szovjet miniszter győrtött a területi vízügyi igazgatóság munkáját, a harság vízrendezési és vízhasznosítási műveit tanulmányozta és megtekintette kiskörén a ii. tiszai vízlépcső főműveit.

x x x

x x x

Innen felhasználható 24 órától !!

n.a. garkusa a tárgyalások befejeztével elutazott budapestről. /mti/

--

- 51 -

17.50/um

M 1805

bb 86. barátság vonat borsodból a szovjetunióba

vid/um kz la

1973. november 2.

a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából a hazafias népfront borsod megyei szervezete, valamint az íbusz miskolci kirendeltségének közös szervezésében pénteken barátság vonat indult miskolcra a szovjetunióba. a vonat utasai - miskolci kohászok, a sajtóvilági szénbányák, valamint a borsod vegyikombinát és más üzemek mszt tagcsoportjainak, szocialista brigádjainak tagjai, továbbá orosz nyelvet tanító pedagógusok - kijev-moszkva-leningrád nevezetességeivel ismerkednek. leningrádban részt vesznek a november 7-i ünnepségeken. /mti/

-. -

bb 87. hetvenöt éves az áramszolgáltatás - észak-magyarországon

vid/um kz la

1973. november 2.

bírói ítélet kötelezte a miskolci gázvezeték 1897-ben a villamos világítás létrehozására. ezzel kezdődött az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat jogelődjének tevékenysége, nemcsak a városban, hanem az észak-magyarországi iparvidéken is. ezt az évfordulót - a vállalat fennállásának hetvenöt éves jubileumát - ünnepelték pénteken miskolcon az érnasz székházában. a jubileumi ünnepségen a vállalat „veterán”, nyugdíjasainak, az öt megyére kiterjedő igazgatóság szocialista brigádjainak, legjobb dolgozóinak képviselőin kívül részt vett dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, szili géza nehézipari miniszterhelyettes, dr. ladányi józsef, a borsod megyei-, és bárczi béla, a miskolci városi tanács elnöke, tóth józsef, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának vezető titkára. ott voltak az ünnepségen az ország öt áramszolgáltató vállalatának vezetői, az észak-magyarországon működő borsodi-, tiszapalkonyai, mátravidéki, valamint gagarin-hőerőmű, az elektromos iparban érdekelt vállalatok vezetői. ott voltak az ünnepségen a zsolna székhelyű közép-, és a kassai székhelyű kelet-szlovákiai testvérvállalat, valamint az ndk-beli drezdai energetikai trüsztt képviselői is.

/folyt.köv./

- 52 -

18.05/um

M 18⁰⁰

bb 87. hetvenöt ...folyt./um

a jubileumi ünnepségen szili géza nehézipari miniszterhelyettes ismertette a hetvenöt év fejlődését. ünnepi beszédében szólt arról, hogy az ország egyhatodát ellátó észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat tiz év alatt kétszázkilencvenhat községbe, a mezőgazdaság szocialista átszervezésével párhuzamosan pedig megközelítőleg ezerháromszáz termelőszövetkezetbe és állami gazdaságba juttatta el a villamos energiát. elisméreléssel szólt a miniszterhelyettes arról, hogy a vállalat az 1951-ben végrehajtott összevonás óta kilenc alkalommal nyerte el az élüzem címet, kétszer pedig a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját.

dr. bodnár ferenc a borsod megyei pártbizottság titkára a jubiláló vállalatot köszöntő beszédében rámutatott, hogy a fel-szabadulás óta több új erőmű épült a vállalat területén. jelenleg leninváros térségében épül egy új, kétezer megawattos hőerőmű, a következő öt éves tervben pedig bükkábrány térségében szándékozik a népgazdaság újabb erőművet építeni.

a jubiláló észak-magyarországi áramszolgáltató vállalatot üdvözölték a külföldi társ-vállalatok képviselői, majd szili géza miniszterhelyettes, illetve valaska lászló, a vállalat igazgatója kitüntetésekkel adták át.

a jubiláló vállalat vezetői üdvözölték kiss zsigmondot, aki az államosított üzem első munkás igazgatója volt. /mti/

-. -

b 88. mazzaroff miklós gyűjteményes kiállítása miskolcon

vid/um kz la

1973. november 2.

pénteken a miskolci galéria nagytermében megnyílt mazzaroff miklós festőművész gyűjteményes kiállítása. a tárlatot varga gaborné, az országgyűlés alelnöke, a borsod megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg. /mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 76.sz. hír /az elnöki tanács ülése /második bekezdésének első és második sora helyesen:

az elnöki tanács huszár istvánt államtitkári tisztsége alól felmentette .../a közbeeső szavak t ö r l e n d ö k i /

/mti/

- 53 -

18.15/um

M 18⁰⁰

felhasználható 19 órától 1

bb 89. bemutató a szolnoki szigligeti színházban

vid/um fm l a

1973. november 2.

a szolnoki szigligeti színházban pénteken este bemutat-
ták szerb a. - szücs - aldoboy : „az éjjeli lovas,, című
háromfelvonásos zenés játékát. a szücs jános által rendezett
darab főbb szerepeit bárány frigyos, bányörgyi károly,
szilvassy annamária, szombathy gyula, hollósi frigyos, bókay
mária és halász lászló alakította. /mti/

bb 90. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig!

-ju la

1973. november 2.

33. szücs sándor néprajzkutató kitüntetése
34. új gyárat avattak berettyóújfaluban
35. család- és ifjúságvédelmi hónap
36. öntözés
37. soproni nyári egyetem
38. agrár szakemberek tanácskozása
39. alapköveteteli ünnepség
40. az ukrán vizgazdálkodási miniszter a kisköre-i vizlépcsőnél
41. átadták a baranya megyei köjál székházat
42. átutazott budapestre a vdk párt- és kormányküldöttsége
43. korszerű sertésfarmok Lengyelországnak
44. eladó több vas megyei emlékkastély
45. társadalmi szemle
46. centenáriumi bélyegkiállítás
47. szakszervezeti kitüntetések
48. albán kereskedelmi miniszterhelyettes érkezett hazánkba
49. elutazott a szovjetunió külker. minisztériumának szakértői
munkacsoportja
50. gyáravatás balassagyarmaton
51. gombaexport kecskemétről
52. videoton rádiók
53. öltöző és fürdő
54. fogászati hónap
55. heves megyei építők
56. mustó jános kiállítása
57. petár dobrievich
58. krudy-émlékünnepség
59. emléktábla-avatás
60. jubileumi aranygyűrű

/ folyt. köv. /

18.30/ju

- 54 -

NA 1840

bb 90. / a belföldi szerkesztőség ... 1. folyt./-ju

61. csúvas komszomol-delegáció heves megyében
62. cps-központ
63. rekord a lkm nagyolvasztójában
64. gázturbína
65. a pécsi tanács véleménye
66. jászberényi hűtőgépgyár
67. a közlekedési beruházásokról tanácskoztak szolnokon
68. a közlekedési főigazgatóság felhívása
69. elutazott a román rádió zenekar
70. keserű jánosné tájékoztatója
71. a svéd nagykövet búcsulátogatásai
72. ipari textilművészeti biennálé
73. kitüntetések
74. kazareczki kálmán rómaiba utazott
75. a minisztertanács ülése
76. az elnöki tanács ülése
77. huszár istván életrajza
78. az időközi választásokról
79. új óvoda
80. szmbt delegáció
81. bangladesi vendég
82. belga képzőművészeti kiállítás
83. autóbusz pályaduavart avattak kazincbarcikán
84. szakszervezeti könyvtár borsod megyében
85. magyar-szovjet határmenti vízügyi együttműködés
86. barátságvonat
87. észak-magyarországi áramszolgáltatás jubileuma
88. mazzaroff miklós kiállítása
89. bemutató szolnokon
90. hírjegyzék

/mti/

--

bb 91. bajtársi találkozó a magyar partizán szövetségben

zsu/pá-j u zs la

1973. november 2.

pénteken a magyar partizán szövetségben bajtársi találkozót
rendeztek az internacionalista ellenállási mozgalom részvevői
számára. az összejövetelen uszta gyula altábornagy, a
magyar partizán szövetség főtitkára köszöntötte a megjelente-
ket, köztük azokat a veteránokat, akik több mint fél évszaza-
da részesei a munkásmozgalom harcainak. /mti/

--

18.35/ju

- 55 -

NA 1850

db 92. Felavatták a dunai kőolajipari vállalat üzemelését és a barátság II. kőolajvezetékét

vid-gö/gnó-ju kz la

1973. november 2.

Pénteken százhalombattán felavatták a dunai kőolajipari vállalat évente hárommillió tonna kőolajat feldolgozó atomoszférikus-vákuendesztillációs üzemét és a barátság II. kőolaj távvezetékét. A kora délutáni órákban az olajvárosba érkező vendégeket - dr. Timár Mátyás, a minisztertanács elnökhelyettesét, dr. Székér Gyula nehézipari minisztert, dr. Mondok Pált, a pest megyei tanács elnökét, dr. Biró Ferencet, a pest megyei pártbizottság titkárát, Főcze Lajost, a Kisz Központi bizottságának titkárát, Dajka Ferencet, a vegyipari szakszervezet főtitkárát, Simon Antalt, a bányász szakszervezet főtitkárát és d.f. Novikóvot, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosát, - dr. Simon Pált, az országos kőolaj és gázipari tröszt vezérigazgatója, valamint a vállalati vezetők fogadták.

Dr. Simon Pál tájékoztatójában elmondta, hogy a szovjetunióból romaskinótól százhalombattáig megépített barátság II. távvezeték magyarországi szakasza megközelíti a 300 kilométert. A 600 milliméter átmérőjű csővezeték lefektetése közben másfél millió köbméter földet mozgattak meg, a távvezeték többszáz utat, vasutvonalat és sok vízfolyást - köztük a Tiszát és a Dunát - keresztelt. Elkészülése óta már 3 és fél millió tonna kőolaj érkezett rajta a dunaparti üzembe. A vezeték megépítése több száz millió forint megtakarítással jár, mert hiszen az évi 10 millió tonna kőolaj szállításához naponta 30 szerelvényt kellene indítani. A vállalat új üzemének névleges feldolgozó kapacitása évi hárommillió tonna kőolaj. A már korábban üzembe helyezett részlegekkel együtt most már évente több mint 7 millió tonna kőolajból készül benzín, szárazgáz, különböző motorolaj, gázolaj, vegyipari termék és a szomszédos dunamenti hőerőmű részére fűtőanyag százhalombattán.

A vendégek ezután megtekintették a két új létesítményt, majd részt vettek az új üzem éttermében rendezett nagygyűlésen. A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után dr. Biró Ferenc köszöntötte a vendégeket, majd Székér Gyula mondott beszédet. Bevezetőjében hangsúlyozta, hogy az új üzemek két szempontból is kiemelkedő jelentőségűek. Egyrészt a párt tizedik kongresszusán elhatározott gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítása és a kormány által elhatározott energiapolitikai irányelvek gyakorlati realizálása útján jelentenek előrelépést, másrészt mindkét üzem nagyszerű bizonyítéka a szocialista országok kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködésének.

/ folyt. köv. /

18.55/ju

- 56 -

NA-1910

db 92. / Felavatták a ... 1. folyt./-ju

az első kőolajvezetékét, amely a szovjetuniót Magyarországgal összeköti, 11 évvel ezelőtt helyezték üzembe. Ez a vezeték tette lehetővé, hogy a nagyobb hatékonyságú kőolaj részaránya megnövekedjen energiafelhasználásunkban. A miniszter a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az energiapolitika fontosságának megfelelően pártunk és kormányunk megkülönböztetett figyelemmel kíséri az energiahelyzet alakulását. A már kidolgozott mászakilag és gazdaságilag megalapozott energiapolitikai koncepció alapján komoly erőfeszítések történnek az ország energiahelyzetének javítására, az energiaszerkezet tudatos, progresszív átalakítására. Hazánk a következő öt éves terv idején tovább halad az energiaszerkezet korszerűsítésének, ezen belül a szénbányászat szerkezetének javítása útján. A két létesítmény avatása biztatás arra, hogy a tervben kitűzött célok határidőre valósuljanak teljesítésre, az ország energiaszükségletének hatékony fedezése mindenkor biztosított. A kivitelezési munkák legjelentősebb hányadát a síófoki kőolajvezeték vállalat dolgozói végezték. Nekik, valamint a Kisz-fiataloknak, továbbá a szovjet és az ndk-beli szerelőknek köszönhető, hogy a vezeték határidőre elkészült.

A miniszter ezután elmondta, hogy a motorizáció egyre gyorsuló fejlődését figyelembe véve a kormány határozatot hozott a dkv továbbfejlesztéséről. Az a cél, hogy nyeraolajfeldolgozó kapacitása érje el 1976-tól az évi 9 millió tonnát. Ezért került sor most egy évi hárommillió tonna teljesítményű feldolgozó egység felavatására. Ilyen méretű olajfinomító berendezés hazánkban most épült első ízben. A kialakításában nagyon fontos szerepet játszott a szovjetunió hatalmas olajipari tapasztalatainak. A barátság országokkal kialakult sokoldalú kooperáció keretében a szovjetunióból szereztek be a tervterveket, a szovjet ipar szállította az import-berendezések négyötödét. A többi importberendezés az ndk-ból származik.

Az avatóbeszéd után dr. Timár Mátyás a munka érdemrend arany fokozatát adta át dr. Simon Pál vezérigazgatónak, Polákovics Istvánnak, a síófoki kőolajvezeték vállalat csoportvezetőjének, Tar Istvánnak, a mélyépítő vállalat főépítészvezetőjének. A munka érdemrend ezüst fokozatát Hatan, a bronz fokozatát pedig Nyolcan kapták meg. A nehézipar kiváló dolgozója jelvényt, az ifjúságért érdeméremet és a Kisz érdeméremet ugyancsak sok munkában kitűnt dolgozóknak nyújtották át.

az Ünnepek az internacionális hangjaival fejeződött be.

/mti/

jó munkát végeztek az építkezéseken az országos kőolaj- és gázipari tröszt kőolajipari gépgyárai is.

19.05/ju

NA-1915

- 57 -

bb 93. időjárásjelentés

pá-ju la

1973. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. november 2-án ,
pénteken:

hideg marad az idő

várható időjárás szombat estig: általában kevés felhő,
száraz, hideg idő. a reggeli órákban ködképződés, gyenge nap-
közben mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb
nappali hőmérséklet szombaton általában 8-8 fok között, a tar-
tósan ködös helyeken kevéssel 5 fok alatt. /mti/

--

bb 94. bemutató a bartók színházban

t nm/mm-ju zs la

1973. november 2.

pénteken mutatta be a bartók színház együttese kazán istván
rendezésében mesterházi lajos férfikor című regényének adaptá-
cióját. a zenés dráma díszlet- és jelmezterveit huazárik zoltán
készítette, zeneszerző dancsák gyula és csuha lajos. a verseket
miklós fibor írta, a koreográfiát pedig köllő miklós készítette.
a főbb szerepekben ivánka csabát, detre annamáriát, horváth pé-
tert, kormos annát, both bélát láthatta a közönség. /mti/

--

bb 95. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

um la

1973. november 2.

91. bajtársi találkozó
92. felavatták a dkv üzemorlását
93. időjárásjelentés
94. bartók színház
95. hírjegyzék
/mti/

--
- 58 -
- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztők: halasi györgy, lakatos erzsébet

21.00/um

NA 2105

v

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. november 3.

bb 1. Lakóbizottsági választások budapestén - 15 nap alatt in-
tézkednek közérdekű ügyekben

1 -don/tm-ju hi la

1973. november 3.

budapestén a lakóbizottságoknak mintegy 60 százaléka meg-
alakult. eddig 8.427 lakóbizottságot, összesen 30.045 lakó-
bizottsági tagot választottak a fővárosiak. a xv. kerületben
már be is fejeződött a házi önkormányzati szervek választása.

a fővárosi tanács legfrisebb jelentéséből kitűnik,
hogy az eddig megválasztottak 58 százaléka régi lakóbizottsági
tag, mintegy 47 százaléka nő. a budapesti városrészekben 885
helyen már megválasztották a lakóbizottsági felelősöket is ;
többségüket - 73 százalékukat - ismét megerősítették funkciójuk-
ban. a gyűléseken csaknem 278.000-en vettek részt. a fórumokat
- a jegyzőkönyvek tanúsága szerint élénk vita jellemezte. nagyon
sok felszólaló ugyanis várospolitikai kérdésekkel foglalkozott.
a belső városrészek lakói többnyire a kereskedelmi hálózat bő-
vítésére hívták fel az illetékesek figyelmét. a z erzsébetváro-
siak és a józsefvárosiak a régi lakóépületek felújításának gyorsí-
tását sürgették. a xvii. kerületben a legtöbbet a kommunális el-
látás javítását kérték. elsősorban a víz- és a járdahálózat bő-
vítéséért szólaltak fel. a xx. kerületben szintén a közművesítés
fejlesztése szerepelt a napirenden. mint elmondták, a csatorna-
hálózat ma már szűk, bővítésre szorul.

az új lakótelepek lakói, így az óbudaiak, az ujjalotaiak
és a zuglóiak az ugynevezett kapcsolódó beruházások építési
ütemének gyorsítását szorgalmazták. az új negyedekben ugyanis
még nincs, vagy kevés az óvoda, a bölcsőde, az iskola, az abc
áruház, és több kiszolgáló létesítmény is hiányzik.

/ folyt. köv./

NA

- 1 -